

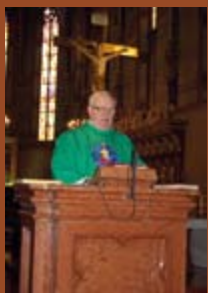

Wladislavia

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2011/2012

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2011/2012

KUJAWSKO-DOBRYŃSKI UNIwersytet TRZECIEGO WIEKU

Aktywni umysłowo – spełnieni zawodowo

Narastające poczucie samotności, lęk i coraz więcej pojawiających się pytań, na które nie są w stanie samodzielnie znaleźć odpowiedzi oraz potrzeba kontaktu z rówieśnikami prowadzą do poszukiwania możliwych wariantów edukacji ustawicznej. Według W. Okonia, Uniwersytet Trzeciego Wieku to: placówka oświatowa dla osób w wieku poprodukcyjnym, prowadząca systematyczne zajęcia z zakresu wybranych dyscyplin naukowych, lektoraty językowe, zespoły rekreacji ruchowej i grupy zainteresowań artystycznych.

Odpowiedzią Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej na oczekiwania takich osób jest nasz Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku, który przez kształcenie ustawiczne, a także przez aktywizację ruchową i pobudzenie do twórczej aktywności wprowadza osoby starsze w nowy, ciekawy, a zarazem pełen wyzwań okres jesieni życia.

Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku został powołany Uchwałą Senatu WSHE nr 44/09 z dnia 16 lipca 2009 r., rozpoczął funkcjonowanie z początkiem roku akademickiego 2009/2010. KDUTW spełnia w życiu ludzi starszych bardzo ważną rolę — zaspokaja potrzeby poznawcze, a także pozwala rozwinąć się twórczo.

Uczestnictwo w zajęciach uniwersytetu sprzyja:

- dobrej kondycji psychofizycznej,
- przekazywaniu społeczeństwu osobistych doświadczeń,
- tworzeniu i umacnianiu więzi społecznych,
- rozwojowi osobowości,
- rozwojowi zainteresowań i posiadanej wiedzy,
- nawiązywaniu kontaktów z instytucjami, takimi jak: służba zdrowia, ośrodki kultury, ośrodki rehabilitacyjne i inne.

Głównymi formami działania KDUTW jest zdobywanie wiedzy na wykładach, realizacja pasji, podróże, nauka języka obcego na różnych poziomach oraz nauka obsługi komputera i pożytecznych programów. Ponadto słuchacze działają w kilku sekcjach, takich jak: sekcja plastyczna, sekcja rękodzieła, klub dyskusyjny, klub brydżowy, sekcja nordic-walking, sekcja gimnastyczna. Nasi słuchacze co roku organizują zakończenie roku akademickiego. W minionym roku akademickim 14 czerwca 2011 r. Zarząd wraz z grupą inicjatywną KDUTW we Włocławku oraz w Radziejowie zorganizował Uniwersytecką Biesiadę KDUTW na Agrofarmie w Gołaszewie niedaleko Włocławka. Rektor, prof. dr hab. Stanisław Kunikowski i przewodniczący Zarządu KDUTW Jerzy Nowacki wręczali słuchaczom aktywistom pamiątkowe medale oraz dyplomy.

Nabór do Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku trwa cały rok — zapisy odbywają się w Dziale Dydaktyki, Collegium Maius, pok. 19 (parter), przy ul. Okrzei 94, tel. 54 42 52 007 w. 23 lub 660 714 516.

Opiekun naukowy — dr Marek Stefański, prorektor WSHE: marek.stefanski@wshe.pl

Opieka administracyjna — mgr Wioletta Markiewicz i mgr Ewa Murszewska, kontakt: w.markiewicz@wshe.pl, kdutw@wshe.pl

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

*Ewa Murszewska
Wioletta Markiewicz*

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2011/2012 ...	4
PROGRAMY OFERTY KOMUNIKATY	11
Z WYDZIAŁÓW	15
OD STUDENTÓW	24
WYDARZENIA	31
BIBLIOTEKA	33

na okładce:
Inauguracja roku akademickiego 2011/2012
(15 października 2011 r.)

INAUGURACJA

ROKU AKADEMICKIEGO 2011/2012

Wystąpienie Jego Magnificencji Rektora Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku
dr. hab. Stanisława Kunikowskiego, prof. WSHE

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci!

Inaugurujemy dzisiaj kolejny, szesnasty rok działalności Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, drugiej po Wyższym Seminarium Duchownym uczelni, która została utworzona we Włocławku, mieście uchodzącym za stolicę Kujaw i ziemi dobrzyńskiej.

Trudno dzisiaj wyobrazić sobie rozwój Włocławka bez udziału szkół wyższych, które wyzwalają na rzecz tego miasta cały swój potencjał intelektualny, naukowy i badawczy. Wszystkie istniejące uczelnie wyższe stanowią istotny segment miastotwórczego rozwoju dostarczając wykwalifikowane kadry dla różnych gałęzi życia gospodarczego, administracyjnego, społecznego, edukacyjnego, służby zdrowia i kultury. Bo jedynie wykształceni obywatele tego miasta i regionu stanowią o jego rozwoju, kreatywności, innowacyjnym myśleniu

i działaniu. Nasza Uczelnia, podkreślając to z całą mocą i odpowiedzialnością, działa w tym duchu od początku i czynić to będzie nadal, wspierając inicjatywy lokalnych samorządów, z którymi utrzymujemy niejednokrotnie współpracę, jakże wymierną dla wszystkich stron.

Inauguracja nowego roku akademickiego skłania całą społeczność akademicką — z jednej strony do podsumowania minionego roku, z drugiej do nakreślenia planów działalności na najbliższy okres.

Mówiąc o randze i obecnej pozycji w całej sferze szkolnictwa wyższego w Polsce, na podkreślenie zasługuje fakt, że w opublikowanym w 2011 r. przez „Rzeczpospolitą” i „Perspektywy” rankingu szkół wyższych w Polsce na ponad 300 uczelni niepublicznych WSHE ulokowała się na 40 miejscu najlepszych uczelni magisterskich na 100 sklasyfikowanych. Jest drugą w kolejności uczelnią

niepubliczną lokującą się tak wysoko wśród uczelni w województwie kujawsko-pomorskim. Choć nie przywiązujemy większej wagi do tego typu rankingów, uważanych przez niektórych za nieobiektywne, to jednak utrzymująca się od kilku lat tak wysoka pozycja naszej Uczelni nie jest chyba przypadkowa i daje powody do satysfakcji. Na tę wysoką pozycję składa się znaczny wkład w jej rozwój nie tylko władz, ale przede wszystkim nauczycieli akademickich i pracowników administracji, którym w imieniu własnym i Senatu serdecznie dziękuję.

Przywiązaliśmy i przywiązujemy nadal dużą uwagę do jakości kształcenia, czego wyrazem było podjęcie uchwały przez Senat Uczelni zatwierdzającej Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia. Konieczność stałego podnoszenia jakości kształcenia wymuszana jest w naszej Uczelni wieloma czynnikami, m.in.:

Wystąpienie inauguracyjne JM Rektora prof. Stanisława Kunikowskiego

- potrzebą doskonalenia procesu dydaktycznego oraz aktywności naukowej pracowników uczelni,

- postanowieniami Deklaracji Bolońskiej,
- oczekiwaniami potencjalnych pracodawców absolwentów Uczelni,
- współpracą międzynarodową.

Nieodłącznym elementem wzmacniającym ofertę naszej Uczelni w procesie bolońskim są podpisane umowy partnerskie z przedsiębiorstwami na terenie Włocławka i poza jego granicami, a także z uczelniami zagranicznymi. Aktualnie w ramach programu Erasmus WSHE współpracuje z dwudziestoma ośmioma uczelniami zagranicznymi, m.in. z: Turcji, Włoch, Hiszpanii, Bułgarii, Portugalii, Chin, Ukrainy, Niemiec i Szkocji. W roku ubiegłym liczba umów partnerskich zwiększyła się o kolejne siedem zagranicznych uczelni. W ramach tych umów wyjechało dotychczas ponad 40 studentów WSHE i prawie 50 nauczycieli akademickich. Na uwagę zasługuje wyjazd czwórki studentów z kierunku ekonomia do Belgii na realizację dwutygodniowego programu Erasmus, którego celem był udział w programie dydaktycznym przygotowanym przez zespół międzynarodowych ekspertów.

Studenci dodatkowo popularyzowali produkty lokalne na rynku europejskim, m.in. Kujawskich Zakładów Przemysłu Owocowo-Warzywnego. W planach na najbliższy rok jest udział studentów WSHE w dwutygodniowych kursach intensywnych na zagranicznych uczelniach, wyjazd studentów do Czerkas na Ukrainie w ramach podpisanej umowy z Czerkaskim Uniwersytetem Narodowym im. Bohdana Chmielnickiego.

W ramach programu Grundtvig obejmującego Europejski Wolontariat Seniorów planujemy wyjazd słuchaczy Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku na dwutygodniowy pobyt zagraniczny. Zamierzamy także uczestniczyć w międzynarodowym projekcie badawczym dotyczącym dostępności usług edukacyjnych, wspólnie z partnerami z Czech, Słowacji i Węgier w ramach działającego Funduszu Wyszehradzkiego.

W bieżącym roku akademickim zamierzamy utworzyć przy WSHE ośrodek lokalny Eurodesk — punkt informacyjny dotyczący programów UE dla edukacji. Tradycyjnie, jak od kilku lat, planujemy kontynuować intensywne kursy językowe dla kadry medycznej.

Miniony rok akademicki przyniósł naszej Uczelni dwie pozytywne oceny jakości kształcenia na dwóch kierunkach: pedagogice I i II stopnia oraz wychowaniu fizycznym. Państwowa Komisja Akredytacyjna wysoko oceniła zarówno programy nauczania, jakość kształcenia, jak i infrastrukturę Uczelni. Tak więc wszystkie kierunki kształcące studentów posiadają pozytywne akredytacje Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Uczelnia nasza może także poszczycić się tym, że w minionym roku akademickim minister nauki i szkolnictwa wyższego nadał uprawnienia do prowadzenia od tego roku akademickiego studiów I stopnia na kierunku praca socjalna oraz bezpieczeństwo i higiena pracy. W nowy rok Uczelnia wkracza z dziewięcioma kierunkami oraz dwoma kierunkami z uprawnieniami do prowadzenia studiów magisterskich na pedagogice i pielęgniarstwie.

Z osiągnięć edukacyjnych na podkreślenie zasługuje wyróżnienie pięciu absolwentów kierunku pedagogika w ogólnopolskim, współorganizowanym przez Polską Akademię Nauk, konkursie na prace licencjackie, magisterskie i doktorskie z zakresu pedagogiki pracy, edukacji dorosłych i edukacji

techniczno-informatycznej. Promotorem tych prac jest najwybitniejszy w Polsce specjalista z zakresu pedagogiki pracy — prof. Zygmunt Wiatrowski.

Sukcesem promującym osiągnięcia nauki i techniki zakończyła się druga edycja Festiwalu Nauki i Przedsiębiorczości zainicjowana przez naszą Uczelnię z udziałem wszystkich włocławskich szkół wyższych. Patronat nad Festiwalem objęło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które sfinansowało to przedsięwzięcie, a także Prezydent Włocławka.

Intensywnie rozwija się współpraca z sektorem bankowym. Uczelnia podpisała w minionym roku porozumienie o współpracy z Krajowym Związkiem Banków Spółdzielczych z siedzibą w Warszawie na prowadzenie wspólnych badań naukowych, organizacji konferencji, szkoleń i kursów.

Daleko idące oczekiwania pokładamy we współpracy z samorządem Włocławka i innych miast i gmin Kujaw i ziemi dobrzyńskiej. W bieżącym roku WSHE oficjalnie włączyła się w działania wspierające rozwój Włocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości. W wyniku podpisanego porozumienia z Prezydentem Włocławka, a także Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy Uczelnia nasza włączyła się w proces wspierania wszelkich inicjatyw mających na celu rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców

miasta i regionu. Będziemy, Panie Prezydencie, wspierać Pana zaangażowanie w proces transferu wiedzy i doświadczeń na rzecz przedsiębiorstw. Celowi temu może służyć także działalność w Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości, którego sygnatariuszem jest również nasza Uczelnia.

W procesie realizacji oferty edukacyjnej dużą uwagę przywiązujemy do współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi na terenie Kujaw i ziemi dobrzyńskiej. W marcu br. uruchomiliśmy w tym celu nowy projekt WSHE — Nauka i Edukacja w Sieci.

Z coraz większym powodzeniem rozwija swoją działalność powołane w 2010 r. Akademickie Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. Organizowane warsztaty i wykłady cieszą się dużym zainteresowaniem zarówno nauczycieli, jak i młodzieży szkolnej.

Z myślą o naszych studentach, realizując społeczną misję, Uczelnia uruchomiła system wsparcia, którego celem jest stworzenie korzystnych warunków studiowania jak największej liczby osób. To właśnie z myślą o tychże studentach uruchomione zostały dwa pakiety socjalne „Żak” i „Super Żak”, w ramach których realizowane są m.in. stypendia socjalne, zapomogi, stypendia sportowe, stypendia za wyniki w nauce i sporcie. W minionym roku akademickim z różnego rodzaju stypendiów skorzystało 691 studen-

tów, na łączną kwotę ponad 2 mln zł otrzymanych z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Atutem naszej Uczelni jest bez wątpienia Biblioteka Główna zabezpieczająca w pełni oczekiwania studentów i pracowników naukowych, nie tylko uczelni macierzystej, ale także innych szkół wyższych. Pozyskaliśmy dwa dofinansowania działań Biblioteki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W roku ubiegłym z 60-tysięcznego księgozbioru skorzystało prawie osiem tysięcy osób.

Podobnie jest z działalnością wydawniczą. W minionym roku akademickim opublikowano 13 tytułów w liczbie 180 arkuszy wydawniczych. W grudniu br. będziemy składać wniosek do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o ocenę czasopisma „Zeszyty Naukowe WSHE” do wykazu czasopism naukowych, na potrzeby przyszłej oceny parametrycznej jednostek naukowych. W naszej ocenie wymogi takie już spełniamy.

Poprzedni rok akademicki był wyjątkowy pod względem działalności popularyzacyjnej. Zorganizowano ponad 30 wielotematycznych spotkań autorskich, konkursów, sesji naukowych, koncertów, wystaw i wieczorów europejskich. Wśród nich dużym zainteresowaniem cieszyła się zorganizowana 6 czerwca br. konferencja naukowa

Immatrikulacja studentów

pt. „Wielkie postacie w dziejach Katedry Włocławskiej” zorganizowana z okazji 600-lecia konsekracji Katedry Włocławskiej, a także ogólnopolska konferencja pt. „Perspektywy zdrowia publicznego w XXI wieku” pod patronatem minister zdrowia Ewy Kopacz.

Uczelnia nasza od trzech lat przywiązuje dużą wagę do pozyskiwania środków zewnętrznych, głównie unijnych, mogących wesprzeć proces dydaktyczny studentów i naukowo-badawczy nauczycieli akademickich. W minionym roku akademickim zakończono projekty na łączną kwotę prawie 4 mln zł. Wstępną ocenę przeszły kolejne złożone projekty na sumę ponad 5 mln zł.

Kilka dni temu odbyła się trzecia inauguracja Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Aktywność słuchaczy przeszła nasze najsmielsze oczekiwania. Przekłada się ona na interesujące relacje interpersonalne i nowe więzi, tak istotne w tej kategorii wiekowej. Aktualnie Uniwersytet Trzeciego Wieku zrzesza ponad 600 słuchaczy. Powstały Oddziały w Rypinie i Radziejowie, organizują się dwa nowe — w Aleksandrowie Kujawskim (wczoraj miała miejsce inauguracja) i w Ciechocinku.

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci!

Nowy rok akademicki to okres wdrażania nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Nasza Uczelnia jest w pełni przygotowana do zmian, jakie niesie za sobą ustawa. Pierwszym aktem prawnym, który w pełni konweniujecie z nową ustawą jest uchwalony przez Założyciela — Włocławskie Towarzystwo Naukowe — Statut WSHE. Pragnę w tym miejscu serdecznie podziękować Zarządowi Włocławskiego Towarzystwa Naukowego za jego uchwalenie. Zgodnie z nową ustawą oraz uchwalonym Statutem Uczelnia zwiększyła swoją autonomię i odpowiedzialność za jej działalność organizacyjną i dydaktyczną.

Rok akademicki 2011/2012 rozpoczyna ponad dwa tysiące studentów. Pomimo pogłębiającego się niżu demograficznego, a także istniejącej konkurencji na rynku edukacyjnym, jesteśmy z obecnego naboru zadowoleni. W obecnym roku akademickim Uczelnia zatrudnia prawie 200 nauczycieli akademickich, w tym ponad 30 samodzielnych pracowników nauki i ponad 60 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Prawie 40 procent nauczycieli akademickich zatrudnionych jest w naszej Uczelni na pierwszym — podstawowym etapie. W gronie profesorów tytularnych znajduje się dwóch doktorów honoris causa uczelni państwowych na Litwie i Ukrainie.

Z nowym rokiem akademickim uruchomiliśmy platformę e-learningową dla studentów i nauczycieli akademickich.

Dążeniem władz Uczelni jest stałe obniżanie kosztów kształcenia przez studentów. W bieżącym roku akademickim ponad

Prezydent Miasta Włocławek Andrzej Pałucki został uhonorowany Medalem za Zasługi dla WSHE

10 procent studentów kształcić się będzie za darmo. Uczelnia nasza znalazła się w gronie 38 uczelni wyższych w Polsce, które otrzymały 100 procent dofinansowania studiów na kierunku pielęgniarstwo w ramach funduszy Unii Europejskiej.

Nowe prawo o szkolnictwie wyższym daje studentom możliwość otrzymywania stypendiów socjalnych, a także stypendiów za postępy w nauce, działalność w kołach naukowych, których jest kilka w naszej uczelni, a także za wyniki sportowe. Otarzamy szczególną troską studentów niepełnosprawnych. Z dniem 1 października br. zarządzeniem Rektora utworzone zostało Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które w istotny sposób przyczyni się do wspierania osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.

Uchwałą Senatu WSHE złożyliśmy wniosek do Prezydenta Włocławka o zgodę na uruchomienie z dniem 1 września 2012 r. czterech szkół. Są to:

- Niepubliczne Gimnazjum Akademickie,
- Niepubliczne Akademickie Liceum Ogólnokształcące,
- Akademickie Technikum Przyrodniczo-Techniczne,
- Policealna Szkoła Medyczna.

To kolejne wyzwania, które wymagają wyjątkowej aktywności promocyjnej i organizacyjnej w najbliższych miesiącach.

Zwracam się w sposób szczególny do studentów pierwszego roku. Dziękuję Wam za dokonany wybór i jednocześnie gratuluję. Wybraliście Uczelnię wiarygodną, zasługu-

jącą na Wasze uznanie. Dołożymy wszelkich starań, aby Uczelnia spełniła Wasze oczekiwania w zdobywaniu wiedzy — tak istotnej z punktu widzenia przyszłej pracy zawodowej. Do dyspozycji macie, Szanowni Studenci, całą infrastrukturę Uczelni z dobrze wyposażonymi pracowniami, laboratoriami i salami dydaktycznymi o łącznej powierzchni ponad 14 tys. m². Na Państwa czeka najlepsza, jaką mogliśmy zaproponować, kadra dydaktyczna, licząca ponad 200 osób — z jednej strony bardzo wymagająca, z drugiej gotowa na różne formy państwa aktywności i zgłębiania wiedzy. Pamiętajcie Państwo: Być studentem WSHE to z jednej strony zaszczyt, ale jednocześnie i zobowiązanie nie tylko wobec Uczelni, ale wobec samego siebie. Życzę Państwu wielu wspólnych chwil z bycia studentem, najlepszych ocen, aktywności intelektualnej i duchowej.

Nauczycielom akademickim życzę wytrwałości, a zarazem cierpliwości, aktywności na polu naukowym i badawczym.

Wszystkim pracownikom administracji życzę satysfakcji z wypełniania służebnej roli wobec wyzwań, jakie stoją przed naszą Uczelnią w nowym roku akademickim.

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci!

Zgodnie z tradycją ogłaszam: Rok akademicki 2011/2012 w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku za otwarty!

Quod felix faustum fortunatumque sit!

15 października 2011 r.

Zabezpieczenie emerytalne – wyzwaniem dla rządu i obywateli

System zabezpieczenia emerytalnego stanowi ogół rozwiązań instytucjonalnych dotyczących ryzyka starości zmierzających — poprzez ustanowienie zasad: nabywania praw emerytalnych oraz wypłat świadczeń emerytalnych — do zapewnienia uczestnikom systemu adekwatnych środków na utrzymanie na czas starości. Adekwatne, stabilne i bezpieczne dochody emerytalne dla obywateli

wszystkich państw Unii Europejskiej obecnie i w przyszłości powinny być priorytetem dla Komisji Euro-

pejskiej i dla rządów poszczególnych krajów. Jest to cel, który oprócz wielu innych (np. ochrona środowiska, ochrona zdrowia obywateli), stanowi poważne wyzwanie. Aby go osiągnąć część państw UE przeprowadziła gruntowne reformy systemu emerytalnego, część przygotowuje się do ich wdrożenia. W 2025 r. 40 procent mieszkańców UE przekroczy 65 rok życia, co jeszcze bardziej skomplikuje finanse funduszy emerytalnych. Kryzys finansowy i gospodarczy uwypuklił konieczność zdecydowanych działań w celu poprawy efektywności i bezpieczeństwa systemów emerytalnych, które zapewniają środki niezbędne do godziwego życia po zakończeniu aktywności zawodowej, ale są też formą rekompensaty za przepracowane lata. Nowe praktyki w zakresie tworzenia funduszy emerytalnych oraz sposobu naliczania uprawnień emerytalnych wymuszone są przez zmniejszenie dynamiki wzrostu gospodarczego, trudności w utrzymaniu równowagi finansów publicznych (w tym budżetów) oraz utrzymaniu wysokiego wskaźnika zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym (75 proc.). Na problemy obecnych i przyszłych systemów emerytalnych zwróciła uwagę Komisja Europejska, publikując specjalny dokument¹. Faktycznie zagadnienie to jest przedmiotem dyskusji politycznych, czego przykładem są: Polska; działań w kierunku wydłużenia wieku emerytalnego (Francja, Hiszpania, Niemcy, Wielka Brytania) lub próby nacjonalizacji funduszy eme-

rytalnych (Słowacja). Słowacja wprowadziła dobrowolność uczestnictwa w funduszach oraz w 2008 r. i 2009 r. umożliwiła obywatelom wyjście z kapitałowej części systemu. Węgry dokonały nacjonalizacji funduszy emerytalnych.

Za przepisy dotyczące systemów emerytalnych odpowiedzialne są państwa członkowskie. Komisja Europejska nie podważa

roli i znaczenia państw członkowskich w tej dziedzinie². Nie zamierza też ona tworzyć idealnego, wspólnego

modelu dla wszystkich systemów emerytalnych, chociaż niektóre kraje proponują ujednoczenie wieku przechodzenia na emeryturę. Jest on bardzo zróżnicowany w krajach Unii Europejskiej. Na poziomie Unii Europejskiej systemy emerytalne wspierane są działaniami koordynacyjnymi i regulacyjnymi³. Nowe rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 i 987/2009 rozszerzają ochronę praw do emerytury mobilnych obywateli UE i członków ich rodzin, zapewniając jednocześnie, że przy naliczaniu praw emerytalnych będą uwzględniane okresy ubezpieczeniowe nabyte w innym państwie członkowskim⁴. Rozporządzenia powyżej wymienione określają koordynację systemów emerytalnych ustawowych i organizowanych przez przedsiębiorców (zakładowych). Istnieje zatem potrzeba rozszerzenia koordynacji (np. o systemy rezerw księgowych, uwzględnienie działalności transgranicznej), ustalenia minimalnych standardów w zakresie nabywania praw emerytalnych oraz zachowania i możliwości przenoszenia dodatkowych praw emerytalnych⁵. Problemy te przedstawiłem w opracowaniu opublikowanym przez wydawnictwo WSHE⁶.

W 1999 r. wprowadzono w Polsce reformę systemu ubezpieczeń społecznych, w tym

Dr Marek Stefański

systemu emerytalnego. Na jej temat istnieje bogata literatura, a więc zdaniem autora niecelowe byłoby przedstawianie wdrożonych rozwiązań⁷. Generalną zmianą było wprowadzenie elementu kapitałowego, dzięki czemu system emerytalny przybrał charakter repartycyjno-kapitałowy i oparto go na trzech filarach. Filar I ma charakter publiczny, zarządzany jest przez państwo. Filar II ma charakter prywatny i tworzą go po-

wszechnie towarzystwa emerytalne (PTE), które zarządzają otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE). Uczestnictwo w Filarze I jest obowiązkowe, natomiast w Filarze II obowiązek

Reforma z 1999 r. wprowadziła do systemu emerytalnego element kapitałowy.

uczestnictwa dotyczy osób urodzonych po 31 grudnia 1968 r. Filar III jest całkowicie dobrowolny i tworzą go pracownicze towarzystwa emerytalne (PTE) i zarządzane przez nie pracownicze programy emerytalne (PPE) oraz indywidualne konta emerytalne (IKE).

Filar I reprezentowany jest przez ZUS, który zarządza Funduszem Ubezpieczeń

Społecznych (FUS). Najpoważniejszą jego pozycją dochodową są składki ubezpieczeniowe, które stanowiły 62,5 proc. ogółu dochodów w 2009 r. Dotacje budżetu państwa do jego działalności utrzymują się na wysokim poziomie. Powstaje zatem problem zrównoważenia bilansu FUS, a poważny deficyt pojawił się w 2009 r. i będzie występował w następnych latach.

W obecnej sytuacji

finansów publicznych Skarb Państwa nie może pozwolić sobie na wzrost dotacji. Pozostaje więc jedyna droga, czyli podwyższenie składek na ubezpieczenie społeczne. Nie jest to zabieg prosty, ale możliwy do realizacji. Należy wskazać, że obciążenia pracy są już wysokie. Świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego wzrastają dynamicznie i jest to efekt omawianej wcześniej sytuacji demograficznej.

Zus finansuje swoją działalność głównie z kwoty stanowiącej odpis z FUS. Nie wystarcza to jednak na pokrycie kosztów działalności. Zus posiada także inne przychody, ale również i one nie pokrywają w pełni kosztów działalności. Analiza bilansów i rachunku strat i zysków Zus za lata 1999–2009, upoważnia do stwierdzenia, że Zakład, poza nielicznymi latami, przynosił straty, pomimo wprowadzanych reform. Konieczne są działania na rzecz samofinansowania działalności Zus, a nawet generowania zysków przez tę instytucję. Należy jednak ograniczyć biurokrację w niej, ale także tworzyć korzystniejsze przepisy prawa. Ustawodawca nakłada bowiem na Zus nowe obowiązki niezabezpieczając środków finansowych, np. wypłata okresowych emerytur kapitałowych. W wyniku reformy systemu w 1999 r. powstał Fundusz Emerytalny w ramach Zus. Wpływy na ten fundusz nie pokrywają jego wydatków (zob. tab.).

Konieczne są działania na rzecz samofinansowania działalności Zus.

Jak wynika z informacji zawartych w tabeli deficyt Funduszu Emerytalnego był wysoki w analizowanych latach. Powstaje pytanie, z jakich środków finansowych można go pokryć? Na pewno z Funduszu Rezerwy Demograficznej, który tworzony jest w tym

celu ze składek. Możliwość jego są jednak ograniczone, a dynamika wypłat świadczeń emerytalnych jest wysoka. Jest to kolejny dylemat, jak

zrównoważyć bilans Funduszu Emerytalnego, bowiem w przyszłości może wystąpić konieczność zmniejszania kwot wypłacanych emerytur. W latach 2010–2012 nie wystarczy składek na wypłaty świadczeń. Konieczne będą dotacje budżetu państwa, kredyty bankowe i inne źródła. Należy podkreślić, że dotacje budżetu państwa systematycznie wzrastają.

Część składek na ubezpieczenie emerytalne Zus przekazuje do OFE (od 1 maja 2011 r. — 2,3 proc. z 19,52 proc. podstawy wymiaru). OFE powołano w celu pomnażania składek przyszłych emerytów, jednak określono im kierunki inwestowania i limity⁸. Początkowo OFE pobierały dość wysokie prowizje (nawet do 10 proc. wartości składek) oraz dodatkowo opłaty za zarządzanie, co znacznie pomniejszało kwotę inwestycji⁹. W kolejnych nowelizacjach ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych w art. 134 określono, że opłata nie może przekroczyć 3,5 proc. kwoty wpłacanych składek, a w art. 136 ustalono górne limity kosztów za zarządzanie funduszem, które może on pokrywać z aktywów i przekazywać PTE¹⁰. Z perspektywy jedenastu lat funkcjonowania OFE należy ocenić, że jest to drogi system emerytalny, a przeprowa-

dzane analizy wskazują, że w okresie maj 1999–luty 2010, waloryzacja składek w Zus była korzystniejsza niż wyniki inwestowania składek przez fundusze emerytalne¹¹. Ponadto podkreślić należy, że przyszli emeryci nie mają żadnego wpływu na kierunki inwestowania, bo decydują o tym zarządy OFE. Analiza kierunków inwestowania OFE w ciągu dwunastu lat działalności wskazuje, że średnio najchętniej inwestują one składki w obligacje (około 65 proc. portfela, w tym około 60 proc. w obligacje Skarbu Państwa) oraz w akcje (około 31,5 proc. portfela, największy udział w 2010 r. — 36,4 proc., najmniejszy w 2008 r. — 21,6 proc.). W portfelu obligacji dominują obligacje skarbowe, a więc przyszli emeryci finansują zadłużenie rządu. Czy do tego celu należało tworzyć OFE? Czy to co ma być takie dobre dla obywatela powinno być przymusowe? OFE nie są tak bezpieczną formą inwestowania, jak są traktowane. Mechanizm wyznaczania minimalnej wymaganej stopy zwrotu nie chroni członków tych funduszy przed stratami, jakie ponoszą one na rynku finansowym¹². Straty obciążają członków funduszy.

Powszechnie Towarzystwa Emerytalne, a więc zarządzający OFE zostały utworzone

OFE najchętniej inwestują w obligacje Skarbu Państwa.

w zdecydowanej większości przez kapitał zagraniczny. W kapitałowej części systemu emerytalnego decyzje inwestycyjne zostały przekazane w ręce obcego kapitału. Jednocześnie powstaje problem etyki inwestowania. Zarządzający aktywami deklarują, że nie zainwestowałyby w branżę społecznie nieakceptowaną, chociażby przynosiły one duże korzyści. Ma to związek ze składem akcjonariatu PTE¹³. Nie należy także spodziewać się wysokich emerytur z OFE (szacunki dokonano do 2049 r.)¹⁴. Opinię taką potwierdzają dotychczasowe kwoty wypłat okresowych emerytur kapitałowych ze

Fundusz Emerytalny w latach 2006–2009 i 2012 (w mln zł)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2012
1. Wpływ składek	39 031,8	45 063,5	47 018,6	49 562,0	75 400,0
2. Wydatki (świadczenia)	69 161,7	73 698,2	84 120,8	95 343,4	111 500,0
3. Saldo (1–2)	–30 129,9	–28 634,7	–37 102,2	–45 781,4	–36 100,0

Źródło: opracowano na podstawie: *Rocznik Statystyczny Ubezpieczeń...*, s. 18; *Ważniejsze informacje z zakresu...*, s. 12 oraz obliczenia własne.

Zabezpieczenie emerytalne – wyzwaniem dla rządu i obywateli

środków zgromadzonych w OFE. W 2010 r. średnia emerytura okresowa wyniosła 99,25zł¹⁵.

Z badań autora wynika, że 86 proc. respondentów nie akceptuje obowiązkowej przynależności do OFE i zdecydowanie opowiada się za tym, aby państwo odgrywało najważniejszą rolę w zabezpieczeniu emerytalnym obywateli¹⁶. Publikacja z moim artykułem w tym temacie ukaże się w listopadzie 2011 r. w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Raport z badań jest dostępny na stronie internetowej WSHE (www.wshe.pl). Badania ankietowe, zlecone przez OFE Aviva, a przeprowadzone w kilku krajach Europy wskazują, że Polacy w największym stopniu sądzą, że ich emerytury będą głównie finansowane z pieniędzy publicznych (75 proc. badanej populacji). 28 proc. Polaków wskazuje, że wyższa emerytura jest główną motywacją do oszczędzania¹⁷. Szacunki ekonomistów wskazują, że po 2030 r. stopa zastąpienia (relacja emerytury do ostatniego wynagrodzenia) wyniesie 30 proc., a więc świadcze-

nia emerytalne będą niskie i nie zapewnią kontynuacji stopy życiowej bez zgromadzenia dodatkowych oszczędności przez samych obywateli. Dlatego tak ważne staje się oszczędzanie na emeryturę. Ustawodawca stworzył możliwości oszczędzania w ramach III Filara, który stanowi:

- 1) Pracownicze Programy Emerytalne,
- 2) Indywidualne Konta Emerytalne,
- 3) Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego, które zaczęła funkcjonować od 1 stycznia 2012 r. (IKZE)¹⁸.

Dwie pierwsze formy oszczędzania na emeryturę nie cieszą się dużym zainteresowaniem wśród Polaków¹⁹. Powstaje pytanie, czy nowe konto zachęci Polaków do oszczędzania na emeryturę. Zainteresowanych odsyłam do informacji o IKZE przedstawionych w opracowaniu wymienionym w przypisie 17. Warto porównać różnice między IKE a IKZE, chociaż wiele wątpliwości budzi tworzenie odrębnego konta od IKE.

Ponadto każdy obywatel może sam gromadzić środki na starość w dowolnej formie.

Taką decyzję należy podjąć wtedy, kiedy się pracuje. Każde zaoszczędzone środki finansowe będą bardzo przydatne w wieku emerytalnym. Takie wnioski płyną także z konferencji naukowej, w której uczestniczyłem. Wszyscy prelegenci i uczestnicy wskazywali jednomyślnie na to, aby już dzisiaj myśleć o swojej przyszłości²⁰. Prezentacje są w wersji elektronicznej, deklaruję udostępnienie ich wszystkim zainteresowanym. Myślę, że przyszedł czas, aby dobrowolnie oszczędzać na starość, a należy sądzić, że pracownicze programy emerytalne to ogromna, stale niewykorzystana szansa dla pracowników i pracodawców²¹. Utrzymanie w przyszłości poziomu świadczeń emerytalnych będzie wymagało podnoszenia podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne. Dlatego to opracowanie kieruję szczególnie do ludzi młodych, studentów wrocławskich uczelni.

dr Marek Stefański
prorektor WSHE

1 Zielona Księga na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie, Komisja Europejska, Bruksela, dnia 7.07.2010 r., KOM (2010) 365 wersja ostateczna (dostęp — [2 M. Stefański, *Ubezpieczenia społeczne w Polsce, wybrane problemy*, WTN, Wrocław 2004, s. 84–85.](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0365:FIN:PL:PDF,10.11.2010 r.).</p></div><div data-bbox=)

3 D. Kosecka-Łędzewicz, B. Olszewski, *Leksykon świadczeń ZUS*, Oficyna Wydawnicza UNIMEX, Wrocław 2010, s. 651–676.

4 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L200 z 7.6.2004, s. 1; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L284 z 30.10.2009, s. 1.

5 Zielona Księga na rzecz..., s. 12–14.

6 Dylematy zabezpieczenia emerytalnego, [w:] *Pedagogia afirmacji człowieka jako osoby*, pod red. ks. M. Włosińskiego, WSHE, Wrocław 2011 (publikacja międzynarodowa – trzech recenzentów: Polska, Włochy i Słowacja), s. 87–105.

7 T. Szumlicz, *Ubezpieczenia społeczne, teoria dla praktyki*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz–Warszawa 2006, s. 217–278; M. Góra, *System emerytalny*, PWE, Warszawa 2003.

8 M. Stefański, *Ubezpieczenia społeczne...*, s. 130–133.

9 Tamże, s. 191–194.

10 Dz.U. z 2010 r., nr 34, poz. 189.

11 K. Ostrowska, *Zyski czy waloryzacja*, dodatek do „Rzeczpospolitej” z 28 października 2010 r. pt. *Pomnażanie kapitału*, s. 21.

12 *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2010 r.*, NBP, Warszawa, s. 91–92.

13 K. Ostrowska, *Etyczne inwestycje w OFE*, „Rzeczpospolita” 2010, nr 247, s. B9.

14 K. Ostrowska, *Zyski czy waloryzacja...*, s. 22.

15 *Informacja o świadczeniach pieniężnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o niektórych świadczeniach z zabezpieczenia społecznego, ZUS*, Departament Statystyki i Prognoz Aktuariatnych, Warszawa 2011, s. 23, Tablica 1(22).

16 M. Stefański, „Finanse zabezpieczenia emerytalnego a finanse publiczne”, referat na konferencji naukowej pt. „Wewnętrzne i międzynarodowe uwarunkowania finansów publicznych”, Wyższa Szkoła Bankowa, Toruń, kwiecień 2011 r.

17 K. Ostrowska, *Młodzi nie chcą oszczędzać*, „Rzeczpospolita” 2011, nr 138, s. B12.

18 *Najlepiej mieć dwa dobrowolne konta emerytalne*, „Rzeczpospolita” z 19 maja 2011 r., dodatek *Moje Pieniądze*, s. F2, F3.

19 *Dylematy zabezpieczenia emerytalnego...*, s. 102.

20 Konferencja naukowa pt. „Pomyśl o przyszłości — III Filar dla każdego”, organizator „Rzeczpospolita” i „Parkiet”, Warszawa 25 maja 2011 r.

21 A. Malinowski, *Oszczędzajmy na starość*, „Rzeczpospolita” 2011, nr 134, s. B13.

STOWARZYSZENIE ABSOLWENTÓW WSHE

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci!

W dniu 28 czerwca 2006 r. odbyło się zebranie założycielskie Stowarzyszenia Absolwentów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Wówczas ukonstytuował się Komitet Założycielski, któremu przewodniczył Piotr Dombrzalski. Po dyskusji spośród 17 uczestników zebrania wybrano Zarząd Komitetu Założycielskiego. Stowarzyszenie Absolwentów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 lutego 2007 r.

W trakcie swojej działalności Stowarzyszenie starało się zebrać rozproszonych po świecie absolwentów WSHE i włączyć ich do aktywnej współpracy z uczelnią i macierzystymi wydziałami, organizując zjazdy i współuczestnicząc w organizacji konferencji, odczytów i innych wydarzeń naukowych, realizując w ten sposób swoje cele i zadania wynikające ze Statutu. Stowarzyszenie było organizatorem w dniu 29 maja 2010 r. I Zjazdu Absolwentów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Wspólne spotkanie absolwentów WSHE organizowane było po raz pierwszy.

Zjazd wpisał się w cykl obchodów 15-lecia działalności jednej z największych uczelni niepublicznych w regionie. Sobotni zjazd rozpoczął się złożeniem kwiatów na grobach Stanisława Leszka Bagdzińskiego (założyciela uczelni, prezesa WTN) i Stanisława Leszczyńskiego (pierwszego dyrektora administracyjnego). Następnie rozpoczęła się msza święta w katedrze włocławskiej. W części oficjalnej odbyło się spotkanie w auli im. Jana Pawła II przy ul. Piwnej. Wzięli w niej udział absolwenci WSHE, władze i zaproszeni goście, m.in. Bogdan Wawrzyniak — pierwszy rektor WSHE, Elżbieta Grabińska-Gólczyńska i Zdzisław Witkowski — byli dyrektorzy administracyjni, poseł Marek Wojtkowski — były prorektor WSHE, senator Andrzej Person oraz Prezydent Miasta Włocławek Andrzej Pałucki.

W programie zaplanowano m.in. wystąpienie władz szkoły i część artystyczną. Uwieńczeniem naszej uroczystości było odsłonięcie tablicy upamiętniającej zjazd absolwentów w gmachu Collegium Novum przy ul. Okrzei. Wystawiona została także księga absolwentów WSHE. Każdy z gości i absolwentów mógł też zwiedzić budynki uczelni i spotkać się ze znajomymi ze studenckich lat.

Drodzy Absolwenci, po zakończonej kadencji 2007–2011 w dniu 15 czerwca 2011 r. odbyło się walne zgromadzenie członków Stowarzyszenia Absolwentów WSHE we Włocławku, na którym wybrano zarząd na kadencję 2011–2015 w następującym składzie: prezes Bronisław Dzięgielewski, wiceprezes Rafał Czubakowski, sekretarz Ewa Murszewska, skarbnik Antoni Frankowski, członek Agata Orzechowska. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi: przewodnicząca Barbara Goździk, sekretarz Ryszard Bartoszewski, członek Małgorzata Felińczak.

Celami, jakie stawia sobie nowo wybrany Zarząd, oprócz celów statutowych, jest m.in.: jednoczenie różnych społeczności, które w regionie mają w rodowodzie ukończenie studiów wyższych poprzez tworzenie klubów zainteresowań, wprowadzanie w środowisko uczelniane i absolwentkie etosu prawdy, poszanowania bliźniego w tworzeniu klasy średniej z wyższym wykształceniem — tzw. inteligencji współczesnej. Cele swoje Stowarzyszenie będzie realizować poprzez cykliczne spotkania, kluby dyskusyjne, często łączone z zabawami, a nawet balami, które bawią i integrują społeczność. Każdy z tych celów jest realizowany odmiennie w zależności od aktualnych potrzeb środowiska. Organizacja jest otwarta — wystarczy być absolwentem WSHE oraz czerpać przyjemność z tworzenia społeczności związanej z Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku.

Szanowni Absolwenci Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku! Zapraszamy do wstępowania w szeregi Stowarzyszenia Absolwentów WSHE, którego misją jest przede wszystkim zreszanie i promocja absolwentów WSHE oraz wspieranie działalności naukowej i dydaktycznej macierzystej uczelni.

Deklarację członkowską można pobrać z naszej strony, należy ją wypełnić i wysłać wraz z dowodem wpłaty wpisowego i kserokopią dyplomu na adres: Stowarzyszenie Absolwentów WSHE, 87-800 Włocławek, ul. Okrzei 94A, pokój nr 55 (tymczasowo pokój nr 19, Dział Dydaktyki).

Wszystkie pytania oraz zgłoszenia nowych członków można przekazywać do sekretarza Stowarzyszenia Ewy Murszewskiej — osobiście (www. adres) lub drogą mailową: absolwent@wshe.pl, telefonicznie: 54 425 20 07 wew. 24; 660 71 70 51.

ZAPRASZAMY

Rafał Czubakowski
wiceprezes SA WSHE

STUDIA
PODYPLOMOWE
JAKO FORMA KSZTAŁCENIA
USTAWICZNEGO

Zmiany, które dokonały się w polskiej gospodarce i w życiu społecznym wymagają od absolwentów wyższych uczelni uzupełniania i pogłębiania wiedzy poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju studiach podyplomowych.

WSHE wychodząc naprzeciw potrzebom rynku i zainteresowaniom absolwentów wyższych uczelni przygotowała szeroką ofertę studiów podyplomowych. Studia skierowane są zarówno do nauczycieli jak i samorządowców, osób pracujących w instytucjach pomocy społecznej oraz tych, którzy chcą nabyć praktyczną wiedzę z zakresu rozliczania projektów finansowanych z funduszy UE. Aby wzbogacić i uatrakcyjnić ofertę studiów podyplomowych WSHE w bieżącym roku nawiązała współpracę z Wyższą Szkołą Pedagogiczno-Techniczną w Koninie. Pierwsze rozmowy z uczelnią konińską doprowadziły do określenia zakresu współpracy i wspólnego prowadzenia rekrutacji na studia podyplomowe.

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach realizowanych w ramach studiów podyplomowych jest posiadanie jednego z dyplomów: licencjata, inżyniera, magistra, magistra inżyniera oraz złożenie kompletu wymaganych dokumentów.

Wykaz studiów podyplomowych znajduje się na stronie internetowej uczelni: WWW.wshe.pl. Dodatkowych informacji udzielają również pracownicy Działu Dydaktyki pod numerem telefonu 54 425 20 07 wew. 23 lub 660 71 45 16.

Zapraszamy wszystkich chętnych do podjęcia nauki na studiach podyplomowych!

Oferujemy: konkurencyjne czesne; obsadę kadrową dającą możliwość uzyskania szerokiej, aktualnej wiedzy oraz umiejętności praktycznego jej wykorzystania; bazę dydaktyczną pozwalającą prowadzić zajęcia na wysokim poziomie.

Wioletta Markiewicz

TRUDNIEJ O STYPENDIUM NAUKOWE NOWA USTAWA O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM

Miałeś same piątki w indeksie i dotąd miałeś stypendium naukowe? Teraz może to już nie wystarczyć.

W ramach znowelizowanej ustawy o szkolnictwie wyższym od 1 października 2011 r. została wprowadzona zmiana dotycząca zasad rozdzielania stypendiów naukowych i socjalnych. Dotychczas uczelnie otrzymujące dotacje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozdzielały je proporcjonalnie na stypendia naukowe i socjalne.

Zmiana polega na tym, że 60 proc. środków zostanie przeznaczonych na stypendia socjalne, a 40 proc. na rektorskie, czyli naukowe. W tej sytuacji rektorskie będzie mogło otrzymać maksymalnie 10 proc. studentów danej uczelni.

Student może otrzymywać jednocześnie stypendium ministra i rektora, a także ubiegać się o stypendium materialne i inne zapomogi. Zasadnicza zmiana nastąpiła w kwestii pobierania stypendiów równocześnie w dwu lub więcej instytucjach. Jeśli student studiuje równocześnie na kilku kierunkach studiów to może otrzymywać stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, zapomogę, stypendium rektora dla najlepszych studentów i stypendium ministra za wybitne osiągnięcia tylko na jednym, wskazanym przez niego kierunku. Dodatkowo, jeśli student ukończy jeden kierunek studiów to nie będzie mógł pobierać dłużej stypendiów. Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której drugie studia są studiami kolejnego stopnia. Tak więc osobie będącej magistrem matematyki i kontynuującej naukę na innym kierunku, np. fizyka, nie przysługuje prawo do pobierania stypendium. Zasada ta nie obowiązuje, jeśli licencjusz matematyki kontynuuje naukę na studiach magisterskich (nawet w przypadku innego kierunku). Ewentualne próby pobierania stypendiów na kilku kierunkach zostały powstrzymane poprzez nałożony na osobę studiującą obowiązek przedstawienia stosownego zaświadczenia informującego, na jakim kierunku pobiera stypendia.

Wynika z tego, że można bez ograniczeń łączyć ze sobą różne typy stypendiów, ale nie mogą być one pobierane na różnych kierunkach. Niemniej suma pobieranych stypendiów nie może być wyższa niż 90 proc. najniższego wynagrodzenia zasadniczego dla asystenta ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich. Ustawa wprowadza również nowe rozwiązanie dofinansowujące działalność naukową studentów. „Diamentowy Grant” skierowany jest do wybitnie uzdolnionych absolwentów studiów licencjackich i inżynierskich oraz studentów po ukończeniu trzeciego roku jednolitych studiów magisterskich, którzy w drodze konkursu realizowanego przez ministerstwo będą mogli się o niego ubiegać. Niestety pula tych szczęśliwców będzie nie większa niż sto osób.

Ewa Murszewska

AKADEMICKIE CENTRUM POMOCY PSYCHOLOGICZNO- -PEDAGOGICZNEJ WSHE

ACPPP zostało powołane do życia 20 kwietnia 2010 r. na podstawie uchwały nr 9/2010 Senatu WSHE we Włocławku. Głównym zadaniem Centrum jest udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej studentom WSHE, absolwentom uczelni oraz ich rodzinom.

W obszarach działań jednostki znajdują się: diagnostyka, poradnictwo, wsparcie społeczne, różne formy terapii, profilaktyka i psychoedukacja. Centrum ma na celu także tworzenie zaplecza dydaktyczno-badawczego dla studentów, absolwentów WSHE i pracowników naukowych. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej studentom i ich rodzinom, pomocy w zakresie wyboru kierunku kształcenia i zawodu uczniom ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, wsparcia dla studentów i absolwentów wyższych uczelni w zakresie przedsięwzięć związanych z pomocą w prowadzeniu działalności gospodarczej (w ramach Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości). Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu, Centrum organizuje różnorodne formy szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, rodziców, wspomagając i rozwijając ich umiejętności pedagogiczne, psychologiczne, metodyczne oraz poszerzając i pogłębiając wiedzę merytoryczną.

W roku akademickim 2010/2011 przygotowano bogatą ofertę szkoleń i warsztatów edukacyjnych dla studentów, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz rodziców. Uczestniczyło w nich blisko 200 osób. Tematyka warsztatów obejmowała zagadnienia dotyczące rozwijania wyobraźni dzieci i młodzieży, zastosowania zabawy w pracy z dzieckiem, bajkoterapii i muzykoterapii. Warsztaty z zakresu budowania własnej motywacji, rozwijania kreatywności, radzenia sobie ze stresem oraz rozwijania umiejętności komunikacji interpersonalnej.

ACPPP czynnie włączało się w organizację kluczowych przedsięwzięć WSHE. W projekcie „Nauka i edukacja w sieci” we współpracy z Wydziałem Nauk Pedagogicznych oraz włocławskimi instytucjami przygotowano szereg propozycji obejmujących podstawowe zasady unikania zagrożeń w sieci, postępowania w przypadku stania się ofiarą cyberprzemocy oraz zachowania bezpieczeństwa w Internecie. Podczas II Festiwalu Nauki i Przedsiębiorczości Centrum przygotowało warsztaty o tematyce radzenia sobie ze stresem, efektywności komunikowania się z innymi czy diagnozowania kłopotów wychowawczych metodą dr. House’a. Dużym zainteresowaniem studentów oraz młodzieży szkolnej cieszył się warsztat o intrygującym i nieco przewrotnym tytule „Jak wychować rodziców bez porażek?”. ▶▶ s. 14

W RAMACH PROGRAMU LLP ERASMUS

SPOTKANIE W LAS PALMAS

Prorektor Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku dr Marek Stefański uczestniczył w dniach 8–14 maja 2011 r. w międzynarodowym spotkaniu zorganizowanym przez University of Las Palmas de Gran Canaria, w ramach LLP Erasmus Staff Training. W spotkaniu wzięło udział 70 osób z różnych krajów Europy. Na uniwersytecie studiuje ponad 25 tys. studentów z różnych krajów świata. Posiada on bardzo bogatą infrastrukturę. Zorganizowany jest w kilku kampusach: Rektorat; Nauki Humanistyczne; Nauki Prawne, Społeczne i Techniczne; Nauki Medyczne; Nauki Weterynaryjne. Poza prezentacją uniwersytetu organizatorzy zapoznali uczestników z wdrożonym tzw. Systemem Bolońskim, programami kształcenia i Europejskim Systemem Punktów Transferowych.

Z WSHE NA ANKARA UNIVERSITY

Dr Adam Wróbel, kierownik Studium Języka Polskiego i Kultury, już po raz trzeci przebywał w dniach 10–14 listopada 2010 r. na stołecznym partnerskim Ankara University (Universitesi) w ramach programu LLP Erasmus, gdzie wygłosił cykl wykładów o języku polskim i polskiej kulturze. Szczególnie wiele miejsca poświęcił naszej kulturze regionalnej, bogato ilustrując swój wykład odpowiednimi albumami, folderami. Wszak Wisła od Dobrzyńnia do Włocławka jest najszersza, a naszą ziemię dobrzyńską uwiecznił w „Panu Tadeuszu” doskonale znany w Turcji wybitny poeta romantyczny, wieszcz Adam Mickiewicz, który zmarł właśnie w Stambule, tam też znajduje się muzeum jemu poświęcone. Najwięcej czasu dr A. Wróbel spędził oczywiście na Wydziale Języka, Historii i Geografii (Dil ve Tarih Cografya Fakultesi), w Instytucie Języków i Literatur Zachodnich (Bati Dilleri ve Edebiyatları), w Katedrze Polonistyki (Leh Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı).

„FROM LOCAL TO GLOBAL” SPOTKANIE WŁADZ Z UCZESTNIKAMI PROGRAMU

W dniu 18 kwietnia odbyło się spotkanie władz uczelni z studentami WSHE, którzy uczestniczyli w międzynarodowym programie „From Local to Global”. Ideą dwutygodniowej pracy nad projektem było przygotowanie strategii marketingowej wprowadzenia lokalnych produktów na rynki europejskie. W pracach uczestniczyło dziewięć zespołów z Austrii, Belgii, Cypru, Łotwy, Polski, Portugalii i Turcji. Włocławska WSHE reprezentowana była przez czteroosobowy zespół w składzie: Barbara Deska, Angelika Gapinska, Krystian Kalinowski oraz Jacek Burmistrz (wszyscy z II roku ekonomii). Zajęcia odbywały się w belgijskim Mons w Haute École Provinciale de Hainaut. Wykłady były prowadzone przez wybitnych specjalistów z poszczególnych krajów i obejmowały między innymi zagadnienia z globalnego marketingu, Blue Ocean Strategy i kulturoznawstwa.

Studenci zwiedzili także Parlament Europejski i Europejskie Centrum Innowacji IBM. Bardzo przyjazna atmosfera, nabyta wiedza i nowe kontakty z pewnością przyczynią się do pełniejszego wykorzystania potencjału studentów i naszej uczelni. W spotkaniu uczestniczyła też dr Vanya Tsonkova reprezentująca partnerską uczelnię bułgarską University of Veliko Turnovo, która przebywała na włocławskiej uczelni i na kierunku ekonomia prowadziła zajęcia z zakresu finansów publicznych. Pobyt ten realizowany był w ramach programu LLP Erasmus.

WYKŁADOWCY WSHE UCZĄ NA WYSPACH KANARYJSKICH

W ramach działań w programie Life Long Learning Erasmus lektorka języka angielskiego WSHE Magdalena Józwiak prowadziła zajęcia na Universidad de Las Palmas Gran Canaria (Hiszpania). Program realizowany był w dniach 25 kwietnia–1 maja br. i obejmował realizację zajęć dydaktycznych oraz spotkania z kadrą hiszpańskiej uczelni. Ze strony hiszpańskiej wizytę koordynował prof. Juan Carlos Martin oraz dr Susan Huntley.

TURECCY POLICJANCY SZKOLILI SIĘ W WSHE

Do Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku przyjechała w marcu grupa ośmiu policjantów z tureckiego miasta Yozgat. Była to wizyta studyjna w ramach programu UE Leonardo da Vinci obejmująca m.in. szkolenia zawodowe i mobilność pracowników. 8 marca w Sali Senatu WSHE odbyło się spotkanie gości z Turcji z władzami rektorskimi. Celem wizyty grupy policjantów było porównanie działań realizowanych zarówno w Turcji jak i w Polsce pod kątem bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Projekt jest trójstronny, gdyż brała w nim udział także Słowacja. Zadaniem naszej uczelni była koordynacja wizyty, zapewnienie właściwego programu merytorycznego oraz organizacja spotkań w jednostkach związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym.

Spotkania odbywały się w kilku miejscach naszego regionu: we włocławskiej Komendzie Policji, w Komendzie Wojewódzkiej w Bydgoszczy, w jednostce Straży Pożarnej, Szkole Podstawowej nr 20, Przedszkolu Publicznym nr 30, Bibliotece Publicznej Filia nr 9 oraz w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego.

Joanna Skiba

STUDENCI NIEPEŁNOSPRAWNI W NOWEJ USTAWIE

„Tylko życie poświęcone innym warte jest przeżycia”

Albert Einstein

Osoby niepełnosprawne wciąż są postrzegane jako inne, mniej wartościowe, wymagające ciągłej opieki, raczej biorące niż mogące oferować coś pozytywnego społeczeństwu. Przekonania te leżą u podstaw zachowań dyskryminacyjnych. Nierzadko rodziny i opiekunowie osób niepełnosprawnych czynią z nich osoby zależne traktując osoby dorosłe jak dzieci, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować pomimo posiadanego własnego potencjału oraz możliwości, jakie obecnie społeczeństwo daje osobom niepełnosprawnym. Ten stan rzeczy można zmieniać przez dostarczanie obiektywnych informacji na temat skutków niepełnosprawności, potencjału osób niepełnosprawnych, ich roli w społeczności lokalnej oraz przez włączanie tej grupy osób w życie społeczne. Poszanowanie prawa osób niepełnosprawnych do samostanowienia wiąże się z zasadą wyrównywania szans, czyli dostarczania przez państwo, samorząd, instytucje publiczne i niepubliczne usług społecznych w taki sposób, aby były powszechnie dostępne dla wszystkich obywateli, w tym dla osób niepełnosprawnych.

Prezydent Bronisław Komorowski podpisał 5 kwietnia 2011 r. nowelizację ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym — ustawa weszła w życie 1 października 2011 r. Zmiany wpłyną korzystnie na sytuację osób niepełnosprawnych planujących zdobyć wyższe wykształcenie i stopnie naukowe. Odtąd uczelnie będą miały obowiązek stwarzania osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych. W myśl nowelizacji proces dydaktyczny będzie musiał brać pod uwagę szczególne potrzeby studentów niepełnosprawnych, co powinno być uwzględnione w regulaminie studiów. Egzaminacje wstępne, tam gdzie będą obowiązywały, muszą respektować szczególne potrzeby niepełnosprawnych kandydatów. Ten wymóg mają spełniać również egzaminacje na studia doktoranckie.

1 października 2011 r. na terenie naszej uczelni powstało Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Biuro współpracować będzie z władzami uczelni, uczelniami województwa kujawsko-pomorskiego oraz środowiskiem akademickim w zakresie szerzenia idei integracji społecznej poprzez zwiększanie dostępności uczelni dla osób niepełnosprawnych. Biurem kieruje:

- pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych
mgr Ewa Murszewska Dział Dydaktyki, pok. nr 108 (I piętro);
dyżury dla studentów: wtorki — 10.00–12.00, czwartki — 13.00–15.00,
Collegium Maius, ul. Okrzei 94, 87-800 Włocławek
tel. 54 425 20 07 wew. 24, tel. kom. 660 71 70 51,
e-mail: niepełnosprawni@wshe.pl
oraz
- przedstawiciel ds. Studentów Niepełnosprawnych
członek Samorządu Studenckiego WSHE;
dyżury dla studentów: soboty i niedziele zjazdowe,
Samorząd Studencki pok. nr 8 (parter),
Collegium Maius, ul. Okrzei 94, 87-800 Włocławek
tel. kom. 660 71 70 51, e-mail: niepełnosprawni@wshe.pl.

Z Biurem współpracować będą wolontariusze — studenci WSHE, Samorząd Studencki WSHE, Wydziały i jednostki międzywydziałowe.

Do kompetencji BON należeć będzie m.in.: podejmowanie inicjatyw i realizowanie działań dotyczących studentów niepełnosprawnych, integracja studentów niepełnosprawnych, promowanie uczelni jako instytucji przyjaznej osobom niepełnosprawnym, w tym w szczególności wśród potencjalnych kandydatów na studia, m.in. poprzez informowanie o możliwościach i warunkach studiowania w uczelni osób niepełnosprawnych, informowanie o bieżących sprawach; stypendia socjalne, stypendia specjalne, stypendia na wyżywienie, stypendia mieszkaniowe, zapomogi, stypendia za wyniki w nauce, stypendia ministra za wybitne wyniki w nauce; współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych — udzielanie informacji o funduszach oraz pomoc w wypełnianiu wniosków.

Ewa Murszewska

pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych WSHE

► dokończenie ze s. 12

ACPPP angażowało się w promocję uczelni we Włocławku i w regionie. Na zaproszenie Wydziału Nauk Pedagogicznych oraz ACPPP uczelnia gościła grupę pedagogów terapeutów z Bułgarii. Spotkanie zaowocowało wymianą doświadczeń, pozwoliło poznać specyfikę pracy bułgarskich pedagogów, surdopedagogów i terapeutów stwarzając możliwość porównań i wyciągania wniosków do dalszej pracy.

W ramach funkcjonowania ACPPP systematycznie odbywały się cotygodniowe dyżury specjalistów: prawnika, psychologa, pedagoga oraz doradcy zawodowego. Z porad oraz indywidualnych konsultacji specjalistów mieli możliwość skorzystać nie tylko studenci, ale także zainteresowani mieszkańcy Włocławka.

Pragnę gorąco podziękować wszystkim współpracownikom oraz osobom angażującym się w pracę Akademickiego Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej WSHE w roku akademickim 2010/2011 i serdecznie zaprosić do podejmowania kolejnych wspólnych działań. Centrum otwarte jest na nowe pomysły i projekty działań — czekamy na oferty pracowników naukowych i współpracowników uczelni, na inicjatywy studentów wszystkich wydziałów WSHE we Włocławku.

dr Joanna Borowiak
koordynator ACPPP WSHE

MOBILNOŚĆ PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNYCH

W ramach programu LLP Erasmus w dniach 8–13 maja 2011 r. na litewskiej uczelni International School of Law and Business w Wilnie przebywały pracownice administracyjne WSHE — reprezentantka Wydziału Nauk Pedagogicznych mgr Edyta Rogiewicz oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu mgr Beata Sobczuk. W tych dniach na uczelni partnerskiej odbywał się International Week, w czasie którego na zorganizowanych targach reprezentowana była nasza uczelnia. Spotkania z przedstawicielami strony litewskiej pozwoliły również na zapoznanie się ze strukturą działania i organizacji pracy w dziekanatach i w dziale dydaktyki.

WIEŚCI Z WYDZIAŁU NAUK PEDAGOGICZNYCH

Wykłady, ćwiczenia i inne zajęcia aktywne realizowane były na studiach dziennych kierunku pedagogika w ramach specjalności opiekuńczo-wychowawczej. Natomiast na studiach niestacjonarnych kierunku pedagogika w ramach specjalności: opiekuńczo-wychowawczej, opiekuńczo-socjalnej, resocjalizacji, rewalidacji z rehabilitacją osób niepełnosprawnych, doradztwa i poradnictwa zawodowego, pedagogiki wczesnoszkolnej i pedagogiki przedszkolnej, pedagogiki wczesnoszkolnej, pedagogiki przedszkolnej z elementami terapii dziecka. Zajęcia na wszystkich kierunkach Wydziału odbywały się zgodnie z planem studiów.

W minionym roku akademickim seminaRIA dyplomowe na kierunku pedagogika — licencjackie i magisterskie — prowadzone były przez siedmiu samodzielnych pracowników nauki i ośmiu doktorów pedagogiki.

Realizowane były następujące studia dyplomowe: Pedagogika przedszkolna z terapią dziecka, Przygotowanie pedagogiczne, Pedagogika wczesnoszkolna, Oligofrenopedagogika.

Działalność Rady Wydziału — posiedzenia Rady poświęcone były m.in. polityce promocyjnej Wydziału, Akademickiemu Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, wizycie Państwowej Komisji Akredytacyjnej na kierunku pedagogika, zmianom w pro-

gramach kształcenia na kierunkach wychowanie fizyczne i pedagogika, nowo tworzone kierunkom: pracy socjalnej i pedagogice specjalnej.

Ukazały się cztery nowe publikacje zwarte oraz „Zeszyty Naukowe WSHE” Nauki Pedagogiczne.

Pracownicy Wydziału aktywnie współpracowali z Działem Dydaktyki, Studium Języków Obcych, Działem Promocji w aspekcie przygotowania oferty dla przyszłych absolwentów naszej uczelni — Szkoły Patronackiej, Festiwalu Nauki i Przedsiębiorczości. Szczególnie zaś z Kujawsko-Dobrzyńskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku poprzez prowadzenie licznych wykładów i warsztatów przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Przy aktywnym udziale Wydziału na uczelni powstało jedno z nielicznych w Polsce Akademickie Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej.

W minionym roku akademickim studenci wszystkich kierunków Wydziału, zarówno stacjonarni jak i niestacjonarni w liczbie kilkuset korzystali z socjalnej pomocy w różnych formach — stypendia socjalne i naukowe. Należy odnotować szczególnie wysokie stawki stypendiów.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni wszystkich kierunków Wydziału przejawiali aktywność na rzecz Kujawsko-Dobrzyńskiego

Uniwersytetu Trzeciego Wieku, który zainaugurował swoją działalność w semestrze zimowym. W ustalonych terminach przeprowadzili cykl wykładów i warsztatów dla studentów.

Na kierunku pedagogika uruchomiono nowe specjalności: logopedia, pedagogika przedszkolna z terapią dziecka, edukacja ustawiczna dorosłych, edukacja dla bezpieczeństwa, edukacja dla bezpieczeństwa i wychowanie fizyczne na studiach licencjackich oraz magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych. Na studiach pierwszego stopnia jak i drugiego stopnia realizowane było siedem specjalności. W grudniu 2010 r. na kierunku pedagogika gościła Państwowa Komisja Akredytacyjna pod przewodnictwem prof. dr. hab. Bogusława Śliwerskiego. Raport PKA stał się wyznacznikiem naszego Wydziału do dalszych działań rozwojowych. W kwietniu w rezultacie tej wizyty kierunek pedagogika otrzymał pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej. W kwietniu także Wydział Nauk Pedagogicznych otrzymał akceptację Państwowej Komisji Akredytacyjnej nowego kierunku studiów — praca socjalna. Wydział uzyskał także pozytywną akredytację na kierunku wychowanie fizyczne.

dr Ireneusz Pyrzyk
dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych

Nowy kierunek kształcenia NA WYDZIALE NAUK SPOŁECZNYCH I TECHNICZNYCH

Od nowego roku akademickiego 2011/2012 rozpoczną studia studenci kierunku „bezpieczeństwo i higiena pracy”. Studia na tym inżynierskim kierunku trwać będą siedem semestrów. Stanowią one kontynuację tradycji Wydziału w zakresie prowadzenia obok społecznych kierunków, także kierunków technicznych.

Absolwent studiów inżynierskich I stopnia wspomnianego kierunku posiadać będzie interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk technicznych, ekonomicznych i prawnych, niezbędną do analizy bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy oraz minimalizowania ryzyka zawodowego. Będzie on przygotowany do pełnienia obowiązków inspektora bhp w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych we wszystkich sektorach gospodarki, może także realizować

się zawodowo prowadząc firmę świadczącą usługi bhp lub pracując w ośrodku szkoleniowym w tej dziedzinie.

Plan studiów na tym kierunku jest bardzo ciekawy i obejmuje 2140 godzin na studiach niestacjonarnych. Przeważają przedmioty specjalistyczne (ok. 1200 godzin), wśród których można wymienić następujące: organizacja, zadania i metody pracy służb bhp, ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo, ocena ryzyka zawodowego, bezpieczeństwo zdrowotne żywności itp. Przygotowanie pracy inżynierskiej studenci realizować będą na zajęciach pt. „Pracownia dyplomowa” od piątego semestru studiów. Ważnym elementem studiów będą praktyki w wymiarze 240 godzin po drugim, czwartym i szóstym semestrze. ▶▶

Instytut Pedagogiki WSHE w drugim roku funkcjonowania

Instytut Pedagogiki (podobnie jak Instytut Nauk o Zdrowiu) został powołany przez rektora WSHE z dniem 1 października 2009 r., z tym że z uzasadnionych powodów regulaminowych rozpoczął działalność od 1 stycznia 2010 r. Organizatorem i w następstwie dyrektorem Instytutu został prof. zw. dr hab. Zygmunt Wiatrowski, natomiast w skład Rady Instytutu weszli (oprócz ww.): prof. WSHE dr hab. Zygmunt Markocki, ks. prof. WSHE dr hab. Marian Włosiński, dr Andrzej Aftański i dr Urszula Kempieńska. Ogólne zadania i zasady funkcjonowania Instytutu określa Statut WSHE.

W drugim roku działalności Instytutu zajęto się nade wszystko problemami i zadaniami z obszaru dążności do podwyższenia jakości kształcenia oraz ogólnego poziomu studiowania. Sytuacja w tym obszarze problemowym o tyle skomplikowała się, że liczba zrekrutowanych kandydatów na studia pedagogiczne uległa poważnemu zmniejszeniu. W danej sytuacji ważnym zadaniem Instytutu Pedagogiki stało się też dążenie do zwiększenia atrakcyjności i społecznej użyteczności studiów pedagogicznych oraz do wiązania z tym nurtem działań najlepszych nauczycieli akademickich.

Akcentując powyższe najbardziej podstawowe problemy i zadania wyznaczające kierunki działania i rzeczywiste rozwiązania kierownictwa Instytutu oraz około 60 związanych z nim nauczycieli, w tym blisko 20 zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć, godzi się dodatkowo podkreślić, że:

1) W grudniu 2010 r. Wydział, a w szczególności Instytut Pedagogiki gościł Komisję Akredytacyjną, która zgodnie z obowiązującymi ustaleniami ustawowymi dokonała bardzo szczegółowej analizy oraz oceny zasad i wyników prowadzenia studiów pedagogicznych w WSHE i na tej podstawie nadała

uczelnii dalsze uprawnienia do prowadzenia dwustopniowych studiów pedagogicznych.

Z zadowoleniem stwierdzamy, że ocena naszej działalności studyjnej i naukowo-badawczej oraz publikacyjnej jest w pełni zadowolająca, co nie oznacza, że nie wskazano na możliwości i konieczność dalszego doskonalenia stanu rzeczy. Między innymi zwrócono uwagę, że niektóre oczekiwania dotyczące jakości kształcenia nie są jeszcze wystarczająco realizowane.

2) W minionym roku akademickim wiele troski i uwagi poświęcono w Instytucie problemom: adekwatnego do rzeczywistego stanu oceniania pracy i osiągniętych przez studentów wyników studiowania, formułowania zgodnych ze standardami kształcenia „syllabusów” — jako skróconej dokumentacji działania nauczycielskiego oraz zasad prowadzenia seminariów dyplomowych i finalizowania studiów pedagogicznych na obu poziomach kształcenia. Stan ogólny w danych zakresach jest również zadowolający, jednak niektórzy nauczyciele i studenci wyraźnie odbiegają na niekorzyść od oczekiwań Instytutu, Wydziału i uczelni.

3) Wiele wysiłku i czasu zajęto kierownictwu Instytutu opracowanie, opublikowanie i upowszechnienie zbioru pokonferencyjnego pt.: *Nauki pedagogiczne w perspektywie społeczeństwa wiedzy i pracy* — pod redakcją naukową prof. Zygmunta Wiatrowskiego (i innych współredaktorów). Dzieło wydano w dwóch tomach w pół roku od zakończenia konferencji (2010).

4) Przygotowano i opublikowano kolejny „Zeszyt Naukowy WSHE” z serii: „Nauki Pedagogiczne” — pod redakcją prof. Teresy Sołtysiak przy znacznym zaangażowaniu i daleko idącej pomocy redaktora naczelnego wydawnictwa WSHE — ks. prof. Mariana Włosińskiego.

5) Rektor WSHE — prof. Stanisław Kunikowski i dyrektor Instytutu — prof. Zygmunt Wiatrowski — uczestnicząc w dniach 23–25 maja 2011 r. w IV Forum Ukraińsko-Polskim w Czerkasach — przeprowadzili szereg rozmów partnerskich z rektorem i z pracownikami Narodowego Uniwersytetu im. Bohdana Chmielnickiego w Czerkasach oraz wspólnie ustalili zadania współpracy na kolejny (2011/2012) rok akademicki, przewidując m.in.:

— wymianę 6–8-osobowych grup studenckich (na tydzień),

— opracowanie i wydanie wspólnego Zeszytu Naukowego (tym razem przez WSHE) pod hasłem: „Szkoła wyższa w Polsce i na Ukrainie wobec współczesnych wyzwań europejskich”.

6) Dyrektor Instytutu — prof. Zygmunt Wiatrowski służył przez cały rok daleko idącą pomocą kierownictwu Wydziału i uczelni w opracowaniu odpowiedniej dokumentacji związanej z ubieganiem się przez WSHE o przyznanie nowych kierunków studiów — „pracy socjalnej” i „pedagogiki specjalnej”.

7) Wreszcie liczny zespół nauczycieli akademickich związanych z Instytutem Pedagogiki coraz bardziej uświadamia sobie, że dalsze pomysły losy WSHE, tym bardziej po wejściu w życie nowej ustawy dotyczącej nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce oraz wypracowywania Krajowych Ram Kwalifikacyjnych, zależeć będą nade wszystko od wzmożonego wysiłku studyjnego i naukowo-badawczego nauczycieli i studentów wszystkich kierunków i poziomów studiowania.

Oczywiście, podejmowano i realizowano różne zadania i sprawy tzw. bieżące, poświęcając na ten cel regularnie każdy czwartek tygodnia, a niekiedy i inne dni.

prof. zw. dr hab. Zygmunt Wiatrowski
dyrektor Instytutu Pedagogiki WSHE

► dokończenie ze s. 15

Kadra naukowa kierunku wywodzi się z ośrodków akademickich Torunia, Łodzi i Włocławka. Reprezentowana jest głównie przez przedstawicieli nauk technicznych (fizyka, matematyka, mechanika, chemia), medycznych (medycyna pracy, zdrowie publiczne) oraz prawnych (prawo pracy).

Historia związana z uzyskaniem zezwolenia na prowadzenie kierunku (procedura MNiSzW oraz Państwowej Komisji Akredytacyjnej) sięga kilku miesięcy. Wniosek do ministra rektor WSHE prof. Stanisław Kunikowski wystosował 21 stycznia 2011 r., zgoda Państwowej Komisji Akredytacyjnej nadana Uchwałą nr 665/2011 jest datowana na 7 lipca 2011 r. Należy podkreślić, że wniosek przygotował społecznie zespół pracowników Wydziału Nauk Społecznych i Technicz-

nych a największy wkład merytoryczny wnieśli: dr M. Palińska, dr K. Karpiński, mgr H. Bugajska i mgr J. Szulerecka.

Zezwolenie na prowadzenie kierunku Wydział Nauk Społecznych i Technicznych WSHE we Włocławku otrzymał jako pierwszy w regionie Pomorza i Kujaw.

Liczymy, że studia dające tytuł inżyniera bhp, cieszyć się będą zainteresowaniem maturzystów z Włocławka i okolic.

dr Henryk Stępień
dziekan Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych

MAGISTER PIELEŃNIARSTWA

w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku

W lipcu i we wrześniu 2011 r. odbyły się pierwsze w historii uczelni i Wydziału Nauk o Zdrowiu egzaminy dyplomowe studentów studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo. Przystąpiło do nich 158 pielęgniarek i pielęgniarzy.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że inauguracja kształcenia pielęgniarek na studiach drugiego stopnia w naszej uczelni miała miejsce w październiku w roku akademickim 2009/2010. Większość przyszłych magistrów pielęgniarstwa realizowała wcześniej w WSHE studia pierwszego stopnia.

Prace dyplomowe przygotowane przez studentów miały zasadniczo charakter badawczy. Najczęściej wykorzystywaną metodą badań był sondaż diagnostyczny. Realizacja takich opracowań wymagała jednak wcześniejszego uzyskania zgody Komisji

Bioetycznej na wdrożenie procedury badawczej. Dopuszczono także możliwość przygotowania pracy pogładowej pod warunkiem zamieszczenia w niej elementów autorskiego opracowania określonego problemu. Tematyka prac dotyczyła zagadnień związanych ze specyfiką studiów na kierunku pielęgniarstwo z uwzględnieniem zainteresowań studenta oraz aktualnym miejscem jego zatrudnienia. Przygotowanie opracowań przebiegało zgodnie z przedstawionymi wcześniej studentom wymaganiami, których wdrażanie monitorowali promotorzy.

Do egzaminu dyplomowego studenci przystępowali po spełnieniu wymagań określonych w Regulaminie Studiów WSHE. W wyznaczonym terminie przed komisją prezentowali podstawy teoretyczne swoich badań, ich wyniki w konfrontacji z aktualną literatu-

rą zawodową i naukową oraz przedstawiali wnioski z pracy. Stosunkowo często w czasie swojej wypowiedzi studenci posługiwali się prezentacją multimedialną. Następnie udzielali odpowiedzi na pytania zadawane przez członków trzyosobowej komisji.

Emocje związane ze składaniem tak istotnego egzaminu dyplomowego udzielały się zarówno studentom jak i kadrze naukowo-dydaktycznej kierunku pielęgniarstwo. Wynikało to z faktu unikalnych doświadczeń związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej oraz przebiegiem pierwszego w historii WSHE egzaminu, który umożliwił pielęgniarkom i pielęgniarzom uzyskanie tytułu magistra pielęgniarstwa.

*dr Wanda Stefańska
dr Beata Haor*

działek Wydziału Nauk o Zdrowiu

Egzamin dyplomowy

Wydział Nauk Społecznych i Technicznych WSHE zorganizował w dniu 11 czerwca 2011 r. w Collegium Novum wykład otwarty nt. „Zbilansowana Karta Wyników jako zintegrowany system pomiaru dokonań podmiotu gospodarczego”, który wygłosiła prof. dr hab. Anna Szychta. Dzięki osobistym kontaktom i zaangażowaniu prodziekana Wydziału dr. Adama Żwirbli, mieliśmy zaszczyt gościć w naszej uczelni wychowankę sławną w świecie naukowym prof. zw. dr hab. Alicji Jarugi Panią Profesor Annę Sychtę — kierowniczkę Zakładu Rachunkowości w Katedrze Rachunkowości

wych i pozafinansowych wskaźników do bieżącej oceny stanu organizacji. Zrównoważona Karta Wyników zakłada przedstawienie strategii w postaci zestawu mierzalnych celów niezbędnych do realizacji misji firmy.

Zrównoważona Karta Dokonań (Balanced Scorecard) przygląda się organizacji z czterech perspektyw: finansowej, klienta, procesów wewnętrznych, uczenia się i rozwoju. Spojrzenie z tych perspektyw na przedsiębiorstwo powinno dać odpowiedzi na pytania: jak postrzegają nas obecni właściciele lub przyszli inwestorzy, jak postrzegają nas klienci, jakie procesy w firmie powinniśmy

do całkowitej sprzedaży, czas wprowadzenia na rynek wyrobów następnej generacji, czas niezbędny do odzyskania nakładów na badania i rozwój; proces działalności zasadniczej — proces ten rozpoczyna się zgłoszeniem klienta na określony produkt, a kończy się realizacją jego zamówienia. Przykładowe miary to: czas realizacji zamówienia, czas realizacji procesu produkcyjnego, procent wyrobów wadliwych, rachunek kosztów działań; proces serwisu posprzedażnego — okres i zakres udzielonej gwarancji, przebieg rozpatrywanej reklamacji.

Wykład otwarty profesor Anny Sychty

na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego, autorkę i współautorkę 160 publikacji, w tym 13 wydanych w wydawnictwach zagranicznych oraz współredaktora 8 prac zbiorowych, od roku 1999 również członka Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Zainteresowania badawcze prof. A. Sychty dotyczą rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej, którymi Profesor podzieliła się podczas przeprowadzonego wykładu otwartego w WSHE.

Współczesna gospodarka rynkowa w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu, wymusiła na przedsiębiorstwach potrzebę nowego rodzaju informacji, która może ułatwić proces formułowania strategii w firmie oraz proces odpowiednio procesy decyzyjne, urzędywistni ją za pomocą odpowiednio dobranych środków. Tradycyjne miary finansowe analizy wskaźnikowej mówiące o okresie przeszłym przedsiębiorstwa stały się niewystarczające, dzisiaj potrzeba jest informacji o działaniach, które mają wpływ na wyniki finansowe przedsiębiorstwa w przyszłości. Miarami, które mogą dać nam dane o przyszłości nazywamy miarami operacyjnymi działalności (np. poziom satysfakcji klienta, poziom innowacyjności czy poziom usprawnień procesów wewnętrznych organizacji). Profesor A. Sychta zaprezentowała koncepcję połączenia wskaźników finansowych mówiących o okresie przeszłym z miarami operacyjnymi, charakteryzującymi już dzisiaj, jaka może być kondycja ekonomiczna przedsiębiorstwa w przyszłości. Koncept taki nazwany został Zbilansowaną Kartą Wyników lub Zrównoważoną Kartą Dokonań. Jest to sposób monitorowania strategii, opracowany przez Roberta Kaplana i Davida Nortona, który wykorzystuje spójny system finanso-

usprawnić, czy możemy się dalej rozwijać i kreować nowe wartości.

Perspektywa finansowa mierzy rezultaty przedsiębiorstwa, jakie zostały osiągnięte w wyniku wcześniej przedstawionych celów, z których firma rozliczana jest przez właścicieli. Typowymi obszarami, które są brane pod uwagę w tej perspektywie to: analiza rentowności kapitałów własnych, wzrostu i wartości dla akcjonariuszy.

Pomiar z perspektywy klienta ma ogromne znaczenie ze względu na kupującego, czy nabywcę, który jest zawsze punktem strategicznym każdego przedsiębiorstwa. Strategia organizacji jest zawsze związana z rynkiem i klientami, do których skierowana zostaje oferta. Porównując wskaźniki tej perspektywy z wartościami docelowymi, kierownictwo jest w stanie określić, czy wybrana strategia w odniesieniu do kupujących jest realizowana zgodnie z planem. Z punktu widzenia kontrahenta ważny jest czas zaspokojenia jego potrzeby, jakość spełnionej usługi, cena jaką należy zapłacić sprzedawcy. Z punktu widzenia organizacji ważny jest procent udziału w rynku, lojalność klientów, pozyskanie nowych odbiorców, satysfakcja i opinia nabywców czy rentowność obrotu jaka zostaje z nimi osiągnięta.

Czy firma jest organizacyjnie przygotowana by spełnić wymagania klientów wskazuje na to perspektywa procesów wewnętrznych. Ważne jest, aby przedsiębiorstwo wychodziło naprzeciw potrzebom kontrahentów, rozpoznawało cechy kluczowe produktów, które są niezbędne dla ostatecznego użytkownika. Procesami wewnętrznymi firmy są: proces innowacji — liczba wprowadzonych nowych produktów, struktura sprzedaży produktów nowych w stosunku

W perspektywie rozwoju analizowany jest fundament, na którym ma się opierać podnoszenie wartości firmy i długookresowy wzrost przedsiębiorstwa. Konieczne są nie tylko inwestycje w badania i rozwój, ale również w pracowników, procesy informacyjne czy wspierające je technologie informatyczne. Satysfakcja pracowników, rotacja zatrudnienia, produktywność pracowników, dostęp do systemów wspomagających zarządzanie, stopień motywacji — to podstawowe miary tego obszaru.

Zbilansowana Karta Wyników to jedno z nowocześniejszych narzędzi służących do pomiaru realizacji założeń strategicznych organizacji. Przystosowana pod potrzeby danego przedsiębiorstwa może stać się instrumentem, który pozwoli na uzyskanie znaczącej przewagi konkurencyjnej, a dla współczesnych menadżerów uporządkuje i zhierarchizuje, ważność informacji płynącej w szerokim strumieniu danych systemu informacyjnego firmy.

Pani Profesor Annie Sychcie składamy podziękowania od licznej rzeszy słuchaczy: studentów lokalnych uczelni, księgowych, finansistów, przedsiębiorców, za przystępne i zrozumiałe zaprezentowanie tak nowoczesnej metodologii zarządzania strategią w organizacji. Pozostaje jednocześnie nadzieja, że nie był to pojedynczy wykład a cykl wykładów w naszej WSHE, przybliżający już w oparciu o konkretne, praktyczne rozwiązania branżowe tematykę Zbilansowanej Karty Wyników.

mgr Piotr Skruszewicz
absolwent kierunku ekonomia WSHE

IV Forum Ukraińsko-Polskie w Czerkasach

Było to czwarte z kolei spotkanie polskich i ukraińskich pedagogów, które odbyło się w dniach od 23 do 25 maja 2011 r. w Narodowym Uniwersytecie im. Bohdana Chmielnickiego w Czerkasach. Historia spotkań nie jest zbyt długa, bo datuje się od 2005 r., lecz można już dzisiaj mówić o bogactwie stosowanych w tym okresie rozwiązań organizacyjno-programowych.

I Forum odbyło się w Polsce w 2005 r. w gościnnym Sanatorium Leśników w Jaszowcu-Ustroniu k. Wisły. II Forum odbyło się na Ukrainie — w Kijowie w 2007 r. i było wzbogacone nadaniem przez Akademię Nauk Pedagogicznych Ukrainy prof. Stanisławowi Kaczorowi i prof. Zygmuntowi Wiątrowskiemu tytułów naukowych — Doktora Honoris Causa. III Forum odbyło się w Warszawie — na Zamku Królewskim i w Zamościu w 2009 r.

Inicjatorami i organizatorami powyższych spotkań naukowych oraz kulturalnych i edukacyjnych byli: ze strony polskiej — prof. Franciszek Szlosek i prof. Tadeusz Lewowicki z Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, ze strony ukraińskiej — prof. Nella Nyczkało i prof. Iwan Zjaziun z Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy.

Już ponad dziesięć lat temu z inicjatywy powyżej wymienionych rozpoczęto rozległą współpracę polsko-ukraińską w obszarze nauk pedagogicznych, a w szczególności w zakresie pedagogiki pracy, pedagogiki zawodowej, psychologii pracy,

filozofii i socjologii pracy i nade wszystko w zakresie teorii i praktyki kształcenia zawodowego — z myślą o wymiarach europejskich tej edukacji.

Jak już zaakcentowano organizatorem IV Forum był Narodowy Uniwersytet w Czerkasach, ściśle współpracujący z Narodową Akademią Nauk Pedagogicznych. W tym sensie głównymi bohaterami Czerkaskiego Forum byli — rektor Uniwersytetu prof. Anatoli Kuźmiński i prezydent Akademii prof. Wasyl Kremeń, natomiast głównymi realizatorami zaszczytnego spotkania byli — oprócz rektora Uniwersytetu także prof. Nella Nyczkało i prof. Iwan Zjaziun ze strony ukraińskiej oraz prof. Franciszek Szlosek i prof. Stefan M. Kwiatkowski ze strony polskiej.

W IV Forum uczestniczyło ogółem około 200 osób, w tym wielu gości oficjalnych i po 27 delegatów z Polski i z Ukrainy. W tym przypadku godzi się przypomnieć, że już od pierwszego Forum przyjęto zasadę, że strony partnerskie reprezentowane są przez 25 uczestników z Polski i z Ukrainy, natomiast organizatorzy kolejnego Forum zapraszają także dalszych uczestników z własnego kraju stosownie do posiadanych warunków i możliwości.

Zaproszonym gościem honorowym IV Forum Ukraińsko-Polskiego był przewodniczący Parlamentu Europejskiego — prof. zw. dr hab. Jerzy Buzek, którego w Czerkasach reprezentował dr Paweł Kowal — poseł do Parlamentu Europejskiego, przewodniczący

Delegacji UE do Komisji Współpracy Parlamentarnej UE–Ukraina.

Forum odbywało się pod patronatem: Ministerstwa Oświaty i Nauki, Młodzieży i Sportu Ukrainy, Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Towarzystwa Naukowego „Polska–Ukraina”, administracji państwowej Obwodu Czerkaskiego, Rady Obwodowej w Czerkasach, Rady Miejskiej w Czerkasach.

W programie ramowym Forum przewidziano i realizowano:

- w dniu 22 maja 2011 r. przybycie i zakwaterowanie uczestników Forum, zapoznanie ich z uczelnią czerkaską oraz udział w koncercie powitalnym studentów i pracowników w ośrodku sportowo-uzdrowiskowym Uniwersytetu w Sokyrno;

- w kolejnych dniach Forum (od 23 do 25 maja 2011 r.): uroczyste otwarcie Forum z udziałem wielu dostojnych gości, przegląd filmu dokumentalnego „Polski ślad na Ukrainie”, trzy posiedzenia plenarne, pracę w czterech sekcjach problemowych, wyjazd do wsi Tymosziwka — spotkanie ze społecznością Szkoły Ogólnokształcącej im. Karola Szymanowskiego oraz zwiedzenie szkoły i wystawy — Muzeum Karola Szymanowskiego, wyjazd do Humania (oddalonego od Czerkas o około 200 km) charakteryzującego się licznymi śladami polskości z minionych wieków, w celu zwiedzenia największego parku na Ukrainie a piątego co do wielkości w Europie, utrwa-

Obrady IV Forum
Ukraińsko-Polskiego

lonego w dokumentach oficjalnych i w literaturze, szczególnie historycznej, pod nazwą „Sofijówka”, a także dla odbycia uroczystej kolacji w restauracji parkowej, związanej z zakończeniem Forum Czerkaskiego. Z dokonanego wykazu głównych punktów programowych spotkania pedagogów polskich i ukraińskich wynika jednoznacznie, że ich trzydniowy pobyt na gościnnej Ziemi Czerkaskiej był wyjątkowo pracowity, ale i pożyteczny dla nauk pedagogicznych i edukacji oraz dla wzbogacenia kultury reprezentantów przyjaznych narodów. Dla nadania temu uogólnieniu pełniejszej wiarygodności, dokonajmy skróconego przybliżenia istotnych treści i rozwiązań organizacyjnych w realizacji kijowskich i czerkaskich liderów.

Oficjalnego otwarcia Forum dokonali oraz słowa powitalne wygłosili: • minister nauki i oświaty Ukrainy dr Dymitro Tabacznik, członek Akademii Nauk Prawnych Ukrainy, • prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy prof. Wasyl Kremeń, członek Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, • dr Sergij Tyłub, przewodniczący administracji państwowej Obwodu Czerkaskiego, bohater Ukrainy, • dr Paweł Kowal, przewodniczący delegacji UE do Komisji Współpracy Parlamentarnej UE-Ukraina, • prof. Stefan M. Kwiatkowski, przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, • prof. Anatoli Kuźmiński, rektor Narodowego Uniwersytetu im. Bohdana Chmielnickiego w Czerkasach, członek ANP Ukrainy.

W części oficjalnej, związanej z rozpoczęciem obrad Forum, wielce interesujące rozważania wprowadzające do obrad plenarnych, a tym bardziej w sekcjach problemowych, przedstawił:

Prof. Wasyl Kremeń, prezydent NANP Ukrainy „Wprowadzenie do nowej filozofii oświaty w Ukrainie”,

Dr Paweł Kowal, przewodniczący delegacji UE „Młodzież ukraińska w Unii Europejskiej — wyzwania i perspektywy”,

Prof. Tadeusz Lewowicki, wieloletni przewodniczący KNP PAN „Pedagogika w Polsce — obraz zjawisk korzystnych i niepokojących po dwudziestu latach transformacji ustrojowej”,

Prof. Iwan Zjaziun, dyrektor Instytutu Pedagogicznej Oświaty i Oświaty Dorosłych NANP Ukrainy „Komputerowa technologia uczenia — aspekty aksjologiczne”,

Prof. Stefan M. Kwiatkowski, przewodniczący KNP PAN „Komitet Nauk Pedagogicznych — jego miejsce i funkcje w strukturze Polskiej Akademii Nauk”.

W drugiej części plenarnej także referaty wprowadzające m.in. wygłosili:

Prof. Wiktor Andruszczenko, rektor Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M.P. Dragomanowa w Kijowie „Przygotowanie nowego nauczyciela w kontekście oczekiwania Unii Europejskiej”,

Prof. Stanisław Kaczor, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu „Pedagogika pracy i andragogika w Polsce — dwie bratnie subdyscypliny”,

Prof. Anatoli Kuźmiński, rektor Uniwersytetu Czerkaskiego „Związki Ziemi Czerkaskiej z Polskością w kontekście rozwiązywania problemów oświatowych”,

Prof. Franciszek Szlosek, przewodniczący Towarzystwa Naukowego „Polska-Ukraina”, dyrektor Instytutu Pedagogiki APS w Warszawie „Pedagogika pracy w przededniu swego 40-lecia istnienia”,

Prof. Zygmunt Wiatrowski, dyrektor Instytutu Pedagogiki Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku „Tendencje specjalizacyjne, integracyjne i globalizacyjne w naukach pedagogicznych w Polsce”,

Prof. Jerzy Niemiec z Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku „Oświata w Polsce na początku XXI wieku”,

Prof. Nella Nyczkało, pierwszy zastępca Instytutu Pedagogicznej Oświaty i Oświaty

Dorosłych NANP Ukrainy „Pedagogika pracy i pedagogika zawodowa w systemie nauk pedagogicznych — w aspekcie naukowcowym”.

Łącznie podczas sesji plenarnych wystąpiło 24 profesorów i doktorów z Polski i Ukrainy, przy czym problemy nauk pedagogicznych w Polsce przybliżyli też licznie zgromadzonym uczestnikom Forum: prof. Eugenia I. Laska, prof. Andrzej Bogaj, prof. Jan Łaszczyk, prof. Jerzy Kunikowski i ks. prof. Jan Zimny. W zbiorze konferencyjnym ukazał się też artykuł prof. Tadeusza W. Nowackiego pt. „Znaczenie niszy poznawczej, języka i doświadczenia w aktywności poznawczej człowieka” — jednak z powodu osłabionego stanu zdrowia Profesora zabrakło w Czerkasach, był tylko często wspomniany.

Znaczną część uczestników Forum prezentowała swoje opracowania i przemyślenia oraz stanowiska naukowe podczas obrad w czterech sekcjach problemowych, którym przewodniczyli:

— w pierwszej: „Filozofia oświaty. Konstruktivism jako osobliwość rozwoju współczesnej pedagogiki” — prof. Urszula Jeruszka z Warszawy i prof. Pietro Sauh z Żytomierza;

— w drugiej: „Współczesne kierunki rozwoju pedagogiki w Polsce i Ukrainie. Subdyscypliny nauk pedagogicznych” — prof. Urszula Ostrowska z Bydgoszczy i prof. Walery Bykow z Kijowa;

— w trzeciej: „Metodologia pedagogicznych doświadczeń. Eksperyment w doświadczeniach pedagogicznych” — prof. Jan Jaszczak z Warszawy i prof. Nina Tarasenkova z Czerkas;

— w czwartej: „Nowe tendencje w przygotowaniu nauczycieli. Analiza porównawcza w kontekstach pedeutologicznym i ogólnopedagogicznym” — prof. Stanisław Kunikowski z Włocławka i doc. Olga Szczerbak z Kijowa.

W części obrad naukowych o wymowie pedagogicznej oraz edukacyjnej zaprezentowano wiele interesujących rozważań z obszaru współczesności wiedzy i badań pedagogicznych. Niestety, duże liczebności uczestników obrad oraz brak czasu spowodowały, że tylko niektórzy, najbardziej zainteresowani i aktywni, dostąpili zaszczytu referowania swoich opracowań.

Podsumowania całości obrad konferencyjnych dokonali: prof. Iwan Zjaziun, prof. Nella Nyczkało, prof. Franciszek Szlosek i prof. Anatoli Kuźmiński — główni inicjatorzy i realizatorzy IV Forum Ukraińsko-Polskiego. Padło wiele doniosłych stwierdzeń, uogólnień i wniosków, dotyczących m.in. wyjątkowo wysokiej rangi czerkaskiej wykładowi dla współczesności i przyszłości edukacji oraz nauk pedagogicznych, nie tylko w przyjaznej i współpracującej ze sobą, w coraz rozleglejszych wymiarach, Polsce i Ukrainie.

Wystarczy chociażby jeszcze raz podkreślić, że zaproszonym gościem honorowym

Prof. Zygmunt Wiatrowski otrzymał Medal Pamiątkowy z rąk Rektora Uniwersytetu Czerkaskiego prof. Anatolija Kuźmińskiego

Forum był przewodniczący Parlamentu Europejskiego — prof. Jerzy Buzek i że w jego imieniu dr Paweł Kowal w sposób wyjątkowo interesujący i zachęcający wypowiedział się (w formie specjalnie przygotowanego i opublikowanego w zbiorze konferencyjnym referatu) na temat „wyzwań i perspektywy młodzieży ukraińskiej w Unii Europejskiej”.

W swojej wersji uogólniającej skłonny jestem stwierdzić, co następuje:

1) Aktualny stan, a tym bardziej priorytetowo traktowane kierunki dalszego rozwoju nauk pedagogicznych i edukacji w Polsce oraz na Ukrainie są nawet zadowolające; przynajmniej w skali europejskiej ten stan i ten rozwój są doceniane, jako że coraz wyraźniej prowadzą one do osiągnięcia i w Polsce, i na Ukrainie europejskiego wymiaru edukacji.

2) Cechą szczególną nauk pedagogicznych w obu partnerskich krajach jest, że mimo wyraźnych tendencji integracyjnych i globalizacyjnych nie tracą one wartości i tradycji narodowych.

3) Dostrzegane dzisiaj, a nawet akcentowane coraz bardziej zróżnicowane tendencje dalszego rozwoju nauk pedagogicznych i wiedzy pedagogicznej uznawane są jako swoista prawidłowość naszych czasów. Oznacza to, że tradycyjne dążenie do specjalizacji w nauce, a tym bardziej do powoływania coraz to nowych kierunków studyjnych i specjalności naukowych, wzbogacane jest dzisiaj nowymi procesami w rozwoju nauki — w szczególności procesem integracji oraz procesem globalizacji. W swoich rozważaniach i analizach naukoznawczych, przedstawionych podczas Forum Czerkaskiego, tym właśnie procesom poświęciłem wiele uwagi — próbując wykazać, że jednostronne lub biegunowe traktowanie tychże, mimo ich jakoby logicznej sprzeczności, nie może gwarantować dalszego pomyślnego rozwoju współczesnego kompleksu nauk pedagogicznych. Idąc dalej skłonny jestem twierdzić, że nastawianie się niektórych pedagogów-teoretyków na negowanie wyróżnionych wcześniej licznych subdyscyplin pedagogicznych na rzecz stosowania li tylko globalnych rozwiązań stanowi zaledwie wyraz daleko idącego nieporozumienia.

4) Z perspektywy czasowej kolejnych spotkań partnerskich w randze Forum Polsko-Ukraińskiego wynika, że w różnych debatach naukowych na plan pierwszy wysuwane są problemy pedagogiki pracy i pedagogiki zawodowej oraz edukacji zawodowej. Jest to sytuacja nieprzypadkowa. Przed dziesięć laty, gdy nawiązywano współpracę polsko-ukraińską w obszarze nauk pedagogicznych i nauk o pracy — ze strony ukraińskiej inicjatorami byli liderzy pedagogiki zawodowej i psychologii pracy oraz nowej filozofii edukacji — prof. Nella Nyczkało, prof. Iwan Zjaziun i prof. Wasyl Kremeń — kierujący wówczas (po dzień dzisiejszy) odpowiednim instytutem naukowym oraz całą Akademią

Nauk Pedagogicznych Ukrainy; z kolei ze strony polskiej — liczący się w skali kraju pedagodzy pracy i jej zwolennicy w osobach prof. Franciszka Szloska, prof. Tadeusza Lewowickiego i prof. Stefana M. Kwiatkowskiego, oczywiście silnie wspierani przez twórców i współtwórców pedagogiki pracy — prof. Tadeusza W. Nowackiego, prof. Zygmunta Wiatrowskiego i prof. Stanisława Kaczora. Dzisiaj po obu stronach zwolenników i realizatorów tego nurtu działań w ramach szeroko rozumianych nauk pedagogicznych i nauk o pracy jest wielu, a kolejne spotkania w formule „Forum” są tego dobrym potwierdzeniem. Ale rzecz zasługująca na dostrzeżenie i podkreślenie — w naszej „Wspólnocie” występują coraz liczniej także inni reprezentanci nauk pedagogicznych i nauk o pracy oraz nauk społecznych, przy czym odczuwalnie aktywni stają się andragodzy, pedagodzy społeczni, pedeutologowie oraz filozofowie. Możliwe, że sprzyja temu coraz bardziej i szerzej współczesne rozumienie edukacji zawodowej, która w regulacjach unijnych wiązana jest także z edukacją ustawiczną i z edukacją aksjologiczną. A może przekonuje nas coraz bardziej teza głoszona przez twórców i znaczne grono pedagogów pracy, że głównie „wiedza i praca” stają się aktualnie najbardziej znaczącymi wyznacznikami współczesnego rozwoju cywilizacyjnego, a tym bardziej ludzkiego.

W toku prowadzonych obrad na szczególne podkreślenie i uznanie zasługuje zapewnienie obustronnych tłumaczeń kabinowych na wysokim poziomie.

Program dopełniający IV Forum Ukraińsko-Polskie

Chodzi nade wszystko o bardzo interesujący program kulturalny, poznawczy i emocjonalny, któremu nadano wyjątkowo wysoką rangę.

Już w dniu przyjazdu do Czerkas (22 maja 2011 r.) dane nam było uczestniczyć w pięknym programie artystyczno-gimnastycznym w wykonaniu studentów Uniwersytetu. Nie czas i miejsce ku temu, aby opisywać kolejne sceny tej nadzwyczajnej prezentacji. Ale trudno nie wspomnieć o wzruszających tonacjach nasyconych tradycjami polskimi, a tym bardziej o melodii „Sto lat...”, wykonanej po polsku niemal w dziesięciu wersjach tonacyjnych. Następnego dnia podczas oficjalnego otwarcia Forum zauroczono nas filmem dokumentalnym (przygotowanym i wykonanym w sposób niemal profesjonalny „siłami” uczelni), któremu nadano jakże wymowny tytuł: „Polski ślad na Ukrainie”.

Następne punkty programu kulturalnego i poznawczego, nasycone do maksimum „polskim śladem na Ukrainie”, a co się z tym wiąże — wzniosłymi przeżyciami uczestniczących w Forum Polaków — to wizyty: w Szkole Ogólnokształcącej im. Karola Szymanowskiego we wsi Timosziwka i w Parku „Sofijówka” w Humaniu. Literatura poświę-

cona tym szczególnym „śladom polskim” jest nawet bogata, stąd rezygnując w tym miejscu z odpowiednich opisów odsyłamy do niej także Czytelników niniejszej relacji. Podczas uroczystej kolacji pożegnalnej — w zachęcającej do bytności restauracji parkowej — podczas przemówień okolicznościowych wielu najbardziej aktywnych uczestników Forum w sposób wyjątkowo zgodny podkreślało, że IV Forum Ukraińsko-Polskie zorganizowane przez Narodowy Uniwersytet Czerkaski — przy silnym wsparciu Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy oraz władz obwodowych gościnnej Ziemi Czerkaskiej i władz lokalnych Czerkas — zasłużyło na szczególnie wysokie wyróżnienie z racji doskonałej jego organizacji, panującej podczas całego okresu bytności wyjątkowego klimatu przyjaźni i serdeczności oraz wspaniałego udokumentowania tegoż nadzwyczajnego spotkania nie tylko naukowego. Zrozumiałe dla wszystkich stało się, że w roli swoistego lidera i bohatera zarazem zaprezentował się nade wszystko Rektor Uniwersytetu — prof. zw. dr hab. Anatoli Kuźmiński, chociaż z pola wyróżniającego widzenia ani na chwilę nie schodzili — prof. Wasyl Kremeń, prof. Iwan Zjaziun, prof. Nella Nyczkało i prof. Franciszek Szlosek z Warszawy.

Tytułem zakończenia tej szczególnej relacji sprawozdawczej dodam jeszcze, że Forum w Czerkasach okazało się także wielce sprzyjające dla wyakcentowania od ponad roku trwającej współpracy partnerskiej między Narodowym Uniwersytetem im. Bohdana Chmielnickiego w Czerkasach a Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku. Tę drugą uczelnię reprezentowali — rektor WSHE — prof. dr hab. Stanisław Kunikowski oraz dyrektor Instytutu Pedagogiki WSHE — prof. zw. dr hab. Zygmunt Wiatrowski — główny inicjator i realizator owej współpracy. Przypuszczalnie ta okoliczność zadecydowała o tym, że podczas oficjalnego zakończenia obrad IV Forum Rektor Uniwersytetu Czerkaskiego nadał Profesorowi Medal Pamiątkowy tej wielce zasłużonej uczelni. O dobrze układającej się współpracy obu uczelni pisano już wcześniej w innych opracowaniach. Rektor prof. Anatoli Kuźmiński potraktował nasz pobyt w Czerkasach także jako odpowiednią rewizytę w kontekście swojej bytności w maju 2010 r. we Włocławku i w Ciechocinku (o czym szerzej napisano w czasopiśmie WSHE — „Vladislavia” w październiku 2010 r.). Za ten swoisty ukłon, przy nawale ważniejszych zobowiązań, Profesorowi Anatolijowi Kuźmińskiemu serdecznie dziękują — jego specjaliści goście — prof. Stanisław Kunikowski i prof. Zygmunt Wiatrowski z Włocławka.

prof. zw. dr hab. Zygmunt Wiatrowski

Pielęgniarstwo w Hiszpanii

W dniach 6–12 czerwca 2011 r.

w ramach programu Erasmus złożyłyśmy wizytę na Uniwersytecie de Cantabria w Santander — Faculty of Nursing (Hiszpania). Program pobytu umożliwił nam zapoznanie się z historią rozwoju szkolnictwa pielęgniarskiego w Santander a także współczesnymi warunkami studiowania pielęgniarstwa na uniwersytecie. Niezwykle serdeczna atmosfera jaka towarzyszyła naszej wizycie sprzyjała wymianie doświadczeń nie tylko w zakresie programu studiów, ale także sytuacji zawodowej pielęgniarek zatrudnionych zarówno w lecznictwie stacjonarnym jak i w podstawowej opiece zdrowotnej.

Miasto Santander

Santander to uroczyste nadmorskie miasto, które leży na północnym wybrzeżu Półwyspu Iberyjskiego. Na niepowtarzalny krajobraz tego miejsca składa się piękna architektura, liczne zabytki, a także bogata zieleń, zatoki, zadbane duże plaże i sąsiadujące z miastem pasma górskie. Miasto rozwinęło się w XIX wieku, dzięki kwitnącej działalności handlowej, a także w XX wieku, dzięki działalności turystycznej promowanej w szczególności przez hiszpańską rodzinę królewską. Turystyka nadal stanowi wiodącą działalność tego miasta ze względu na walory klimatyczne, położenie geograficzne, a także bogate zasoby kulturalne i obiekty sportowe.

Uniwersytet de Cantabria

Uniwersytet został założony w 1972 r. Od 1996 r. instytucja ta należy do Regionu Autonomicznego Cantabrii, po decentralizacji kompetencji państwa w dziedzinie edukacji. Na uniwersytecie studiuje ponad 10 tys. studentów na różnych wydziałach i kierunkach, gdzie pracuje blisko 1200 nauczycieli. Główną misją kształcenia pielęgniarek jest zdobywanie przez nich umiejętności niezbędnych do skutecznego zaspokajania potrzeb społecznych w dziedzinie zdrowia i przyczyniania się do rozwoju własnej grupy zawodowej, poprzez dążenie do profesjonalizacji zawodowej i aktywny udział w badaniach naukowych.

Sala dydaktyczna dla studentów pielęgniarstwa

Szkoła oferuje studentom bardzo dobre warunki, które umożliwiają im zdobycie zawodu. Program nauczania uwzględnia standardy europejskie i zachowuje odpowiednią równowagę pomiędzy teorią i praktyką. Uniwersytet dysponuje salami dydaktycznymi wyposażonymi w sprzęt multimedialny, materiały dydaktyczne i symulatory do realizacji wielu zabiegów medycznych. Studenci korzystają także z bogato wyposażonej biblioteki. Program zajęć praktycznych jest realizowany pod kierunkiem nauczycieli zatrudnionych w poszczególnych zakładach opieki zdrowotnej.

Szkoła jest także miejscem kształcenia podyplomowego, w którym prowadzone są różne kursy, konferencje, spotkania naukowe i inne formy współpracy naukowej z różnymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

Krótką historią pielęgniarstwa w Santander

Z udostępnionych nam w uniwersytecie materiałów wynika, że szkoła została założona w styczniu 1929 r. a jej zasadniczym celem było zapewnienie personelu pielęgniarstwa do opieki nad pacjentami w utworzonym szpitalu pod nazwą Dom Zdrowia Valdecilla. Dotąd opieka nad chorymi w szpitalach realizowana była głównie przez osoby należące do zgromadzeń zakonnych, które najczęściej nie były rejestrowanymi pielęgniarkami. Opieka realizowana była także przez różnych świeckich pracowników bez odpowiedniego przygotowania.

W sensie prawnym termin 'pielęgniarka' nie wiązał się jeszcze wówczas z jednorodną grupą zawodową.

W kształceniu pielęgniarek i organizacji pracy w szpitalu wykorzystano model Florencji Nightingale. Pomimo tego, że stworzony on został w Anglii, stanowił wówczas wiodący paradygmat pielęgniarstwa na świecie. W szkole obowiązywała ścisła dyscyplina i przestrzeganie ustalonych norm moralnych. Organizatorzy szkoły pielęgniarstwa w Santander odwiedzali różne szpitale w Ameryce Północnej, Francji i Niemczech, aby uzyskać bezpośrednią wiedzę o prowadzeniu kształcenia w innych szkołach pielęgniarstwa.

Obecnie w holu uczelni znajduje się stała ekspozycja z licznymi pamiątkami i fotografiami pierwszych absolwentów szkoły i kadry pedagogicznej. Pierwszymi absolwentami były kobiety między 17 a 39 rokiem życia, które pochodziły głównie z terenów wiejskich, a także kilku regionów Hiszpanii, Meksyku, Francji, Kuby i Puerto Rico.

Początki integracji szkoły pielęgniarstwa z Uniwersytetem w Cantabрії wskazują na rok 1989. Od tego czasu szkoła stopniowo zmieniała organizację i strukturę stając się częścią Uniwersytetu. Proces integracji był powolny, stopniowy i niezbyt „traumatyczny”. W listopadzie 1991 r. ostatecznie zatwierdzono utworzenie Wydziału Pielęgniarstwa, w skład którego weszła większość nauczycieli, którzy dotąd uczyli w szkole pielęgniarstwa. W następnych latach wielokrotnie zmieniano program nauczania, zgodnie ze

standardami kształcenia, a w chwili obecnej, podobnie jak w całej Hiszpanii, realizowane jest kształcenie pielęgniarek wyłącznie w systemie studiów wyższych, których nowoczesny aspekt jest powiązany z tradycją.

Szkoła pielęgniarstwa pod nazwą „Casa de Salud Valdecilla” jest usytuowana obok uniwersyteckiego szpitala Marqués de Valdecilla.

Program studiów licencjackich na kierunku pielęgniarstwo jest realizowany w ciągu czterech lat i obejmuje 240 punktów ECTS. Podstawy programowe określone przez ministerstwo określają także 18 celów kształcenia oraz 52 specyficzne dla tego zawodu kompetencje.

Studia drugiego stopnia trwają dwa lata i uwzględniają od 60 do 120 punktów ECTS. Studia magisterskie cieszą się znacznie mniejszym zainteresowaniem aniżeli w Polsce. Ogromne zainteresowanie towarzyszy natomiast różnym formom kształcenia podyplomowego dla pielęgniarek. Do udziału w różnych szkoleniach i kursach przywiązują duże znaczenie nie tylko pielęgniarki, ale także ich przełożeni, gdyż nabyte tą drogą kompetencje przekładają się na wzrost jakości świadczeń zdrowotnych.

Czas trwania studiów doktoranckich ustalono na okres 3–4 lat. W Hiszpanii nie ma natomiast studiów podyplomowych dla pielęgniarek.

*dr Beata Haor
dr Wanda Stefańska*

Szkoła oraz Szpital Uniwersytecki Valdecilla

Dyrektor Szkoły Pielęgniarstwa „Casa Salud Valdecilla”
Santiago López González

Sukcesy sportowe

Patryk Domińczak

- W XX Półmaratonie Phillipsa, który odbył się 5 września 2010 r. w Pile bardzo dobrze zaprezentował się Patryk Domińczak, student II roku wychowania fizycznego naszej uczelni. W klasyfikacji biegu o Puchar Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego (nieoficjalne Mistrzostwa Polski AZS w półmaratonie) zdobył brązowy medal z czasem 1:11:46. Piętnaste miejsce zajął Marcin Niepsuj (1:21:46). W klasyfikacji Mistrzostw Wojska Polskiego Patryk Domińczak zdobył tym wynikiem srebrny medal!!!

- Kolejny sukces i znów Patryk Domińczak. Tym razem wystąpił w Akademickich Mistrzostwach Polski w Maratonie. 10 października na trasie biegu zawodnik KU AZS WSHE we wspnianiałym stylu wywalczył złoty medal. W klasyfikacji generalnej XI Poznań Maratonu im. Macieja Frankiewicza Patryk zajął 11 miejsce (jako drugi z Polaków) za koalicją biegaczy afrykańskich i litewsko-ukraińsko-białoruskich z czasem 02:33:47. W klasyfikacji generalnej maratonu zwyciężył Kenijczyk Isaack Waweru Macharia 02:16:27. Był to kolejny sukces Patryka w zmaganiach akademickich, po srebrnym medalu Akademickich Mistrzostw Polski Uczelni Niepublicznych w biegu na 3000 m i brązowym medalu w półmaratonie o Puchar ZG AZS. W maratonie startował również student III roku wychowania fizycznego WSHE Marcin Niepsuj, który rezultatem 3:21:27 zajął 338 miejsce w klasyfikacji generalnej.

- W dniach 20–21 listopada w Pruszkowie odbyły się V Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Karate Tradycyjnym. Bardzo dobrze spisał się uczestniczący w nich Łukasz Rosiak (IKT Włocławek), student III roku wychowania fizycznego. Zdobył dwa medale, srebrny w konkurencji fukugo mężczyzn oraz brązowy w kumite indywidualnym.

- W Akademickich Mistrzostwach województwa kujawsko-pomorskiego w fut沙lu, które odbyły się 27 listopada w Tucholi, wystartowało 10 drużyn. Zespół AZS WSHE w składzie: Patryk Wojciechowski (b), Przemysław Koc, Daniel Kowalski, Patryk Wojciechowski, Rafał Bobrowski, Dawid Gracyk, Krzysztof Garczewski, prowadził Maciej Stefański (niestety z powodu testów w klubach ligowych nie mogli wystąpić wszyscy powołani zawodnicy). W rundzie eliminacyjnej nasi piłkarze pokonali reprezentantów Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej z Torunia 2 : 1 i przegrali z Wyższą Szkołą Gospodarki z Bydgoszczy 2 : 4. W rundzie finałowej ponieśli jednobramkowe porażki z Wyższą Szkołą Bankową z Torunia i Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym z Bydgoszczy, odpowiednio 0 : 1 i 2 : 3, by w meczu o piąte miejsce przegrać z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika z Torunia.

- 7 grudnia w hali WSG w Bydgoszczy odbyły się Akademickie Mistrzostwa KP AZS w piłce siatkowej. Udział wzięło osiem zespołów, w których wystąpiło wielu zawod-

ników grających na co dzień w zespołach od ekstraklasy po III ligę. AZS WSHE reprezentowali: Radosław Urbaniak, Paweł Pawlicki, Daniel Gąsiorowski, Marek Sarnowski, Kamil Mówiński, Andrzej Koźmiński, Mateusz Piotrowski, Tomasz Pniewski, prowadził Marek Wódecki. W fazie grupowej nasi reprezentanci przegrali z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego z Bydgoszczy 0 : 2 (8, 20) i Uniwersytetem Mikołaja Kopernika 0 : 2 (13, 17) i pokonali Wyższą Szkołę Zarządzania Środowiskiem z Tucholi 2 : 0 (21, 20). W meczu o piąte miejsce akademicy przegrali z Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 0 : 2 (16, 16).

- 11 grudnia Marta Pawlisz, studentka III roku wychowania fizycznego zdobyła tytuł Mistrzyni Polski podczas turnieju Vovinam Viet Vo Dao 2010 zorganizowanych w Warszawie. Podopieczna trenera Ryszarda Gibczyńskiego zajęła I miejsce w konkurencji Quen That Tu Senior.

- 21 stycznia 2011 r. w sali UMK w Toruniu odbył się półfinał Akademickich Mistrzostw województwa kujawsko-pomorskiego w koszykówce mężczyzn. W imprezie obok gospodarzy koszykarzy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika udział wzięli: KU AZS Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy. Do awansu włocławskim koszykarzom zabrakło 0,02 punktu. Wyniki naszego zespołu: KU AZS WSHE — WSG 59 : 48 (15 : 9, 14 : 13, 14 : 12, 16 : 14) Maciej Skowroński 16(3), Mariusz Zych 13(1), Rafał Ręgocki 17, Grzegorz Szepczyński 13, Marcin Szperling, Adam Dudziński, Wojciech Bartnikowski, opiekun Marek Wódecki. W zespole WSG prowadzonym przez Grzegorza Skibę znanego m.in. z występów w Nobilesie, obok pierwszo- i drugoligowych zawodników wystąpił Kamil Michalski (były zawodnik Anwilu i absolwent WSHE). KU AZS WSHE — UMK 51 : 45 (19 : 14, 13 : 16, 7 : 9, 12 : 6) Skowroński 16, Szepczyński 14, Ręgocki 8, Zych 5, Szperling 5(1), Dudziński 3, Bartnikowski KU AZS WSHE — UKW 30 : 50 (14 : 7, 3 : 11, 5 : 15, 8 : 17) Skowroński 2, Zych 12(2), Szepczyński 8, Szperling 2, Ręgocki 6, Bartnikowski, Dudziński. Ponieważ trzy zespoły — UKW, WSG i WSHE wygrały po dwa spotkania o awansie do finałów (dwa zespoły), zdecydowała dodatkowa tabela pomiędzy zainteresowanymi. Do awansu do finału rozgrywek naszym koszykarzom zabrakło 0,02 punktu!

- W sobotę 12 lutego w sali WSHE przy ul. Okrzei odbyły się finały II Turnieju Piłki

studentów WSHE

Siatkowej Kobiet „Plaża zimą” zorganizowanego przez KU AZS WSHE. W turnieju przeprowadzonym w czasie ferii zimowych udział wzięło 10 duetów. W meczu o trzecie miejsce Agata Gontarek, Paulina Zasada (LZK, LO Toruń) pokonały Malwinę Kubacką, Paulinę Kubacką (AZS WSHE) 2 : 0 (21 : 14, 21 : 13). Mecz finałowy o pierwsze miejsce zakończył się zwycięstwem duetu Marta Pawlisz, Angelika Malinowska (AZS WSHE, WTS) nad parą Patrycja Banachowska, Oliwia Ziółkowska (II LO, ZSEK.) 2 : 0 (21 : 13, 21 : 13). Zespoły zostały nagrodzone medalami i nagrodami rzeczowymi (sprzęt sportowy firmy „Asics”). Nagrody wręczali: prodziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych WSHE dr Marek Zieliński i organizator i sędzia turnieju prezes KU AZS WSHE Marek Wódecki.

• 17 kwietnia w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji we Włocławku odbyły się ostatnie mecze trwających od listopada rozgrywek Regionalnej Ligi Piłki Siatkowej Kobiet sezonu 2010/2011 organizowanych przez KU AZS WSHE we Włocławku. Reprezentujący barwy naszej uczelni zespół zajął, podobnie jak przed rokiem, trzecie miejsce, chociaż po rundzie zasadniczej plasował się na pierwszej pozycji, bez porażki w rozgrywkach. Niestety w półfinale dziewczęta uległy rewelacyjnemu zwycięzcy rozgrywek z Koła. Trzy czolo-

wo zespoły zostały uhonorowane pucharami Rektora WSHE, które wręczał prodziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych dr Marek Zieliński. Upominki otrzymały również najlepsze zawodniczki w poszczególnych ekipach, w naszej — Marta Pawlisz. Tytuł MVP rozgrywek otrzymała Angelika Malinowska (AZS WSHE). Skład zespołu AZS WSHE: Angelika Malinowska, Marzena Marciniak, Marta Pawlisz, Marta Miller, Malwina Kubacka, Paulina Kubacka, Agata Gontarek, Oliwia Ziółkowska, Sandra Latus, Anna Gralak, Lidia Ogródowska, trener Marek Wódecki.

• W sezonie 2010/2011 KU AZS WSHE był organizatorem jednej z dwu największych imprez amatorskich we Włocławku. W trwających od października do kwietnia rozgrywkach VIII edycji Włocławskiej Ligi Koszykówki Amatorskiej udział wzięło 16 zespołów. Najlepsi okazali się koszykarze Oltechu, którzy w rewanżowym spotkaniu finałowym pokonali po dogrywce Folmex/Remwil 80 : 79. W regulaminowym czasie gry jednym punktem (czyli tyle samo co Oltech w pierwszym spotkaniu) wygrał Folmex (74 : 73), dlatego do wyłonienia mistrza potrzebne było dodatkowe pięć minut. Trzecie miejsce przypadło Dworkowi w Smółsku, który pokonał Auto Serwis AZS WSHE. MVP finałów został Tomasz Bogda-

nowicz (Oltech) — Puchar Rektora WSHE. Najskuteczniejszym strzelcem WLKA Mateusz Wiśniewski (Tadex). Zespół AUTO SERWIS NOWAK/AZS WSHE w „małym finale” zagrał w składzie: Marcin Szperling, Tomasz Gawlak, Maciej Jętczak, Michał Zięty, Radosław Nowak, Adrian Ochocki, Marcin Kowalczyk, Jacek Lewandowski, Kamil Łydka, Dawid Komorek. Zespół prowadził Maciej Skowroński.

• Podczas Akademickich Mistrzostw Polski w kolarstwie górskim dobrze zaprezentował się Dorian Bartkiewicz student I roku wychowania fizycznego. Zawody rozegrane zostały w dniach 21–22 maja na terenie Cytadeli w Poznaniu. Dorian w swoim (i uczelni) debiucie w Akademickich Mistrzostwach Polski w kolarstwie górskim spisał się doskonale. Zawodnik AZS WSHE zajął dwukrotnie 10 miejsce w klasyfikacji Wyższych Szkół Niepublicznych — w jeździe indywidualnej na czas i wyścigu ze startu wspólnego.

• 28 maja 2011 r. zakończono rozgrywki zainaugurowanej w styczniu Akademickiej Ligi siatkówki mężczyzn, organizowanej i rozgrywanej na sali PWSZ. Po rundzie zasadniczej nasz zespół uplasował się na drugim miejscu. Ostatecznie, na skutek splotu niekorzystnych okoliczności, siatkarze ukończyli rozgrywki na czwartej pozycji. AZS WSHE reprezentowali: Paweł Pawlicki, Daniel Gą-

siorowski, Jakub Sabała Sobolewski, Tomasz Pniewski, Andrzej Koźmiński, Mateusz Piotrowski, Marcin Bigosiński, Marek Sarniak, trener Marek Wódecki.

• W sobotę 4 czerwca w „Hali Mistrzów” odbyła się po raz pierwszy we Włocławku Gala MMA PROFIGHT 6. W walce otwierającej zawody wystąpił Tomasz Straszewski, zawodnik Klubu Sportów Walki Włocławek, student I roku wychowania fizycznego na-

szej uczelni. W swojej pierwszej zawodowej walce pokonał przeciwnika już w trzeciej minucie.

• W dniach 10–19 czerwca odbył się we Włoszech „Młodzieżowy Giro Italia”, Giro-bio-Giro Ciclistico d'Italia 2011. Wystartowało w nim 163 zawodników, w tym dwóch studentów wychowania fizycznego — Łukasz Owsian i Rafał Rynkowski, reprezentujący MG Kwis Norda Pacific (oprócz nich w impre-

zie wzięło udział jeszcze czterech Polaków). W klasyfikacji końcowej wyścigu Łukasz był 29, Rafał 93. Wyścig ukończyło 130 kolarzy. Zawodnicy przejechali 1281,5 kilometra, ze średnią prędkością 41,223 km/h.

• 28 czerwca Łukasz Owsian (TKK Pacific Toruń) student II roku kierunku wychowania fizycznego zdobył srebrny medal w wyścigu ze startu wspólnego zawodników U 23 podczas trzeciego dnia Mistrzostw Polski w kolarstwie szosowym w Złotoryi. Szesnaste miejsce w tym wyścigu zajął Rafał Rynkowski student I roku wychowania fizycznego. 110 zawodników miało do pokonania ponad 174 kilometry. Łukasz otrzymał powołanie do reprezentacji Polski na Mistrzostwa Europy U 23 w kolarstwie szosowym.

• W dniach 4–7 lipca w hali w Pruszkowie odbyły się Mistrzostwa Polski U 23 w kolarstwie torowym. Jednym z kilkuset zawodników był Dorian Bartkiewicz (LMGKK Ziemia Brzeska Brzeg) student I roku wychowania fizycznego. W wyścigu scratch na 15 kilometrów zajął 15 miejsce. W sprincie drużynowym wspólnie z kolegami z zespołu wywalczył czwartą lokatę.

Marek Wódecki

Obóz sportowy jak z „bajki”

Studenci I i II roku kierunku wychowanie fizyczne uczestniczyli w dniach od 24 czerwca do 3 lipca 2011 r. w programowym obozie sportowym. Odbył on się w malowniczo położonym nad Jeziorem Drwęckim Ośrodku Wypoczynkowym „Bajka” (k. Ostródy). Studenci uczestniczyli w czasie obozu w różnorodnych zajęciach: organizacja czasu wol-

nego dzieci i młodzieży, atletyka terenowa, pływanie i ratownictwo wodne, plenerowe formy aktywności ruchowej, kajakarstwo z elementami turystyki, żeglarstwo, terenoznawstwo i obozownictwo, festiwal wodno-rekreacyjny, bieg patrolowy.

W czasie obozu studenci przeprowadzili również wysoko ocenione zajęcia z dziećmi

przebywającymi w ośrodku na obozie sportowym. Kadrę dydaktyczną stanowili: dr Marek Zieliński, dr Mirosław Piątek, dr Jacek Tarnas i kierownik obozu mgr Marek Wódecki. Wszyscy studenci w liczbie 38 osób zaliczyli obóz!

Marek Wódecki

From Local to Global

Działaczki Koła Naukowego Pedagogów „Persona”, które prowadzone jest przez dr Urszulę Kempieńską w roku akademickim 2010/2011 odznaczały się bardzo wysoką aktywnością. Na początku br. w ramach półkolonii zorganizowałyśmy gry i zabawy dla najmłodszych. Zaangażowanie, z jakim członkinie oddają się zadaniom przewidzianym w ramach pracy w Kole Naukowym, miało swoje odzwierciedlenie w uśmiechach dzieci. Zrealizowano również ubiegłoroczny plan dotyczący II Studenckiej Konferencji pt.: „Moje życie — moje pasje”, która odbyła się 10 listopada 2010 r. w budynku Collegium Novum przy ulicy Okrzei. Swoją obecnością zaszczylili nas dyrektor Instytutu Pedagogicznego prof. zw. dr hab. Zygmunt Wiatrowski, JM Rektor WSHE prof. WSHE dr hab. Stanisław Kunikowski, dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych dr Ireneusz Pyrzyk, kierowniczka Dziekanatu Wydziału Nauk Pedagogicznych Mirosława Kunikowska oraz liczne grono studentów. Po konferencji wszyscy zaproszeni goście spotkali się na słodkim poczęstunku, gdzie wspólnie dyskutowano nad wygłoszonymi referatami. Uwieńczeniem naszej pracy było wydanie w maju 2011 r. książki *Moje życie — moje pasje*. Książka ma charakter innowacyjny, podzielona jest na dwie części. W pierwszej artykuły mają charakter naukowo-badawczy, poparty przeprowadzonymi wcześniej badaniami. Natomiast druga część ma charakter refleksyjno-poradnikowy, w którym członkinie Koła wypowiadają się o swoich pasjach.

Mimo innych obowiązków nie spoczyłyśmy na laurach i w trakcie cyklicznych spotkań zastanawiałyśmy się nad kolejnym tematem do rozważań naukowych. Dlatego postanowiłyśmy podczas promocji naszej książki przeprowadzić wśród uczniów kolejne badania dotyczące „potrzeby edukacji seksualnej”. Odbyło się to podczas II Festiwalu Nauki i Przedsiębiorczości. Praca w Kole Naukowym to nie tylko wysiłek, to także poszerzanie swoich zainteresowań, zdobywanie umiejętności i wiadomości dotyczących różnorodnych zagadnień z pedagogiki rodziny, społecznej i seksualnej. Nasze Koło Naukowe jest naszym wspólnym dziełem, o które bardzo dbamy razem z opiekunką dr U. Kempieńską, która nas motywuje do pracy i dba o to, aby nasze prace były na jak najwyższym poziomie. Warto mieć pasje i zainteresowania, które należy pogłębiać, ponieważ wtedy łatwiej nam żyć.

Żaneta Stypuła

W dniach od 27 marca do 9 kwietnia 2011 r. czworo studentów II roku ekonomii WSHE uczestniczyło w międzynarodowym projekcie Erasmus pod nazwą „From Local to Global”. Projekt był współfinansowany i nadzorowany przez Dyрекcję Generalną ds. Edukacji i Kultury UE z siedzibą w Brukseli. Celem projektu było stworzenie strategii marketingowej promowania na rynku europejskim produktów znanych i cenionych na rynkach lokalnych.

Barbara Deska, Angelika Gapinska, Jacek Burmistrz i Krystian Kalinowski przebywali w belgijskim Mons, stolicy prowincji Hainaut, gdzie odbywały się zajęcia na tamtejszej Haute École Provinciale de Hainaut. Studenci z Austrii, Belgii, Cypru, Niemiec, Łotwy, Polski, Portugalii i Turcji zdobywali przez kilkanaście dni najnowszą wiedzę z zakresu marketingu, kulturoznawstwa i oczywiście języków obcych. Zajęcia odbywały się codziennie i były prowadzone przez wybitnych specjalistów, pracowników naukowych z różnych krajów w formie wykładów i ćwiczeń.

Lista tematów obejmowała: Cross-cultural concerns prof. F. Neves (Portugalia), Social media dr Karaseva (Łotwa), Logistics dr Hintjens (Belgia), Global marketing dr Y. Melantiou (Cypr), Green marketing dr Paiva (Belgia), Blue Ocean Strategy dr Brdulak (Polska), Multisensual marketing dr Berger Austria, Global marketing management dr Kocsoy (Turcja).

Uczestnicy zostali podzieleni na czteroosobowe, międzynarodowe zespoły, które przez dwa tygodnie pracowały nad projektami. Końcowe rezultaty zostały zaprezentowane przed komisją, w jej skład wchodził

wykładowcy oraz przedstawiciele Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji i Kultury UE.

Oczywiście pobyt w Belgii obejmował nie tylko intensywną naukę. Uczestnicy projektu na pewno zapamiętają na długo wizytę w Parlamencie Europejskim w Brukseli, gdzie oprócz zwiedzania obiektów i spotkań z pracownikami PE brali udział w wykładach o tematyce ekonomicznej przygotowanych specjalnie dla nich. W Europejskim Centrum Innowacji IBM mogli zobaczyć i przetestować najnowsze urządzenia firmy IBM, a także dowiedzieć się o technologiach, które w niedalekiej przyszłości zostaną wprowadzone do codziennego użytku.

Najważniejsza jednak, oprócz zdobytej wiedzy, była z pewnością możliwość spotkań, wymiana poglądów i doświadczeń z osobami z innych krajów. To była doskonała lekcja odmiennych kultur, kuchni, obyczajów, ale także postrzegania procesów integracji europejskiej, różnych koncepcji rozwoju krajowych gospodarek i ich udziału w systemie gospodarki globalnej.

Należy podkreślić, że WSHE była jedną z dwóch szkół wyższych w Polsce (obok warszawskiej SGH), którym udało się zakwalifikować do tego projektu. Na uznanie zasługuje sprawna organizacja ze strony WSHE pod kierunkiem Pani Joanny Skiby i Pani Mirelli Di Renzo, koordynatorki projektu po stronie belgijskiej, która była dla wszystkich nas ogromnym wsparciem.

Jacek Burmistrz
student II roku kierunku ekonomia

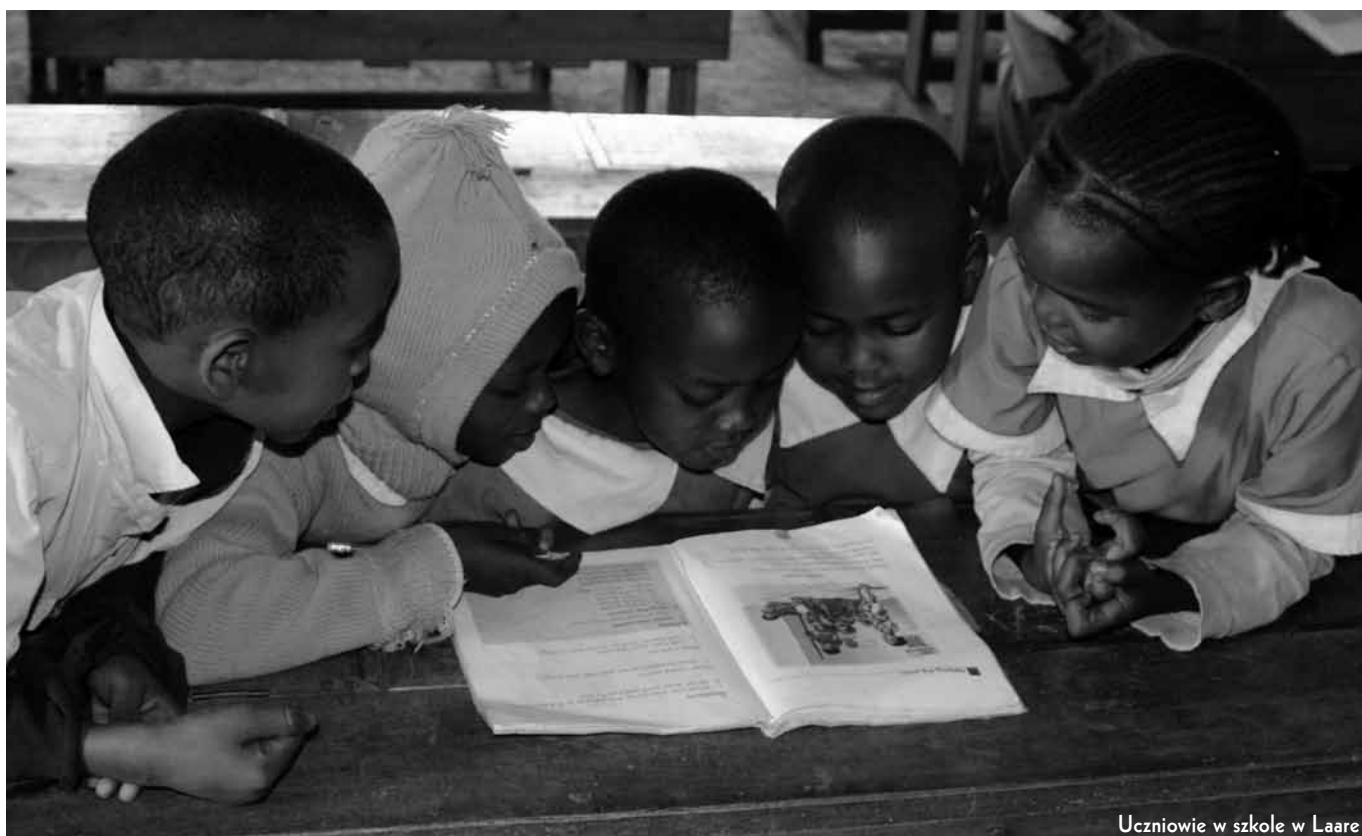
Pedagogiczne spostrzeżenia z afrykańskiej perspektywy

Afryka, jaką znamy jest kontynentem dzieci. Dzieci ubogich i często głodnych, dzieci zaciekawionych widokiem białego człowieka, dzieci cieszących się z małych rzeczy, dzieci smutnych i radosnych, dzieci nigdy nie przytulanych, dzieci chorych i opuszczonych, dzieci ciekawych świata, dzieci pragnących miłości. Dzieci mieszkające w Laare (wioska w centralnej Kenii) nie mają łatwego życia. Ich dzieciństwo bardzo różni się od dzieciństwa w Polsce. W wiosce panuje wielożeństwo, mężczyźni mają po kilka żon, dodatkowo rodziny są wielodzietne. Jeden ojciec ma czasami nawet 30 dzieci, co skutkuje głodem w całej rodzinie oraz niemożnością posłania wszystkich dzieci do szkoły. Bardzo często dochodzi tutaj do kazirodztwa, które prowadzi do tego, że w wiosce rodzi się coraz więcej niepełnosprawnych dzieci. Dla niepełnosprawnych dzieci trzeba szukać szkół specjalnych, które również nie są prowadzone tak jak należy. Uczniowie pracują zamiast uczyć się, opiekują się też młodszymi dziećmi. Niepełnosprawne, nieprzystosowane do życia dzieci, gdy dorastają

zakładają rodziny, którymi nie są w stanie się zająć. Ich dzieci powielają zachowania rodziców i rodzą kolejne dzieci. Wszystko to prowadzi do zwiększającej się liczby dzieci potrzebujących pomocy. Dodatkowo dużym problemem w Laare jest też ogromna liczba dzieci osieroconych albo opuszczonych. Część rodziców umiera z powodu AIDS lub innych chorób, część małżeństw rozstaje się, a dzieci zostają z matką, część rozstając się całkowicie porzuca swoje dzieci. Bardzo często dochodzi do porzucania dzieci przez matki, które najwyraźniej nie potrafią poradzić sobie z utrzymaniem rodziny. Na szczęście więzy rodzinne są tutaj tak silne, że zwykle opiekę nad opuszczonymi dziećmi przejmują babcia albo ktoś inny z rodziny. Zdarzają się też przypadki, że obcy ludzie, którzy mają własne dzieci i sami są bardzo biedni, przyjmują pod swój dach takie dzieci i traktują jak własne. Nagminnym problemem jest porzucanie rodziny przez ojca, który albo bierze sobie kolejną żonę, albo, tak jak większość mężczyzn tutaj, trudni się handlem miraa (popularnej używki o działaniu podobnym

do amfetaminy) i wszystkie zarobione pieniądze wydaje na rozrywki w postaci alkoholu, narkotyków i kobiet.

W wiosce jest ogromny problem ze znalezieniem pracy. Większość mieszkańców nie ma żadnej pracy. Tylko nieliczni mogą liczyć na stałe zatrudnienie w szkołach, sklepach czy na poczcie. Reszta codziennie rano wyrusza w poszukiwaniu pracy, aby zarobić na jedzenie dla siebie i swoich dzieci. Pracować można przy zbieraniu i pakowaniu miraa lub na polu u bogatszego gospodarza. Jeśli rodzina ma kawałek własnej ziemi, na którym rosną owoce lub warzywa może je sprzedawać. Niestety, w związku z ogromną suszą jaka obecnie dotyka te tereny w wiosce brakuje miejsc pracy. Rodzice nie są w stanie zapewnić swoim dzieciom pożywienia, o edukacji nie wspominając. Na szczęście pomoc w wiosce niosą Siostry Małe Misjonarki Miłosierdzia, znane jako Orionistki, które dzięki wsparciu sponsorów z Polski i Włoch pomagają dzieciom ukończyć szkołę, wspierają samotne matki z dziećmi, dbają o ich zdrowie. Bez pomocy Sióstr sytuacja dzieci w wiosce

Uczniowie w szkole w Laare

byłaby dramatyczna. Przede wszystkim dzieci nie mogłyby chodzić do szkoły, która jest dla nich nie tylko miejscem zdobywania wiedzy, czasem to jedyne miejsce gdzie mogą coś zjeść. Poza tym dzięki temu, że chodzą do szkoły nie muszą pracować tak ciężko jak ich rówieśnicy, którzy do szkoły nie chodzą. Bardzo często, odwiedzając rodziny z Laare i okolic, można spotkać dzieci dźwigające na swoich plecach bukłaki z wodą, chrust do rozpalenia paleniska czy pożywienie dla zwierząt. Niekiedy ciężary, które dźwigają na swoich plecach są cięższe od nich samych. Obowiązek ten zrzucany jest na kobiety, które już od najmłodszych lat odczuwają jego skutki cierpiąc z powodu bólu pleców.

Kolejnym palącym problemem jest bicie dzieci w szkole. To co u nas już dawno odeszło w zapomnienie, tutaj niestety jest jak najbardziej aktualne. Dziewczynki bije się po rękach, a chłopców po tydkach. Ta kara stosowana jest nagminnie, za każde, nawet najmniejsze przewinienie, na przykład brak zeszytu. Nauczyciele w college'ach, które przygotowują ich do pracy w szkole, są uczeni jak bić dzieci. Nawet w szkołach prowadzonych przez niektóre misje stosuje się przemoc. Sytuacja zaczyna się powoli zmieniać. W nowej, przyjętej rok temu, konstytucji pojawił się zapis zakazujący stosowania przemocy wobec dzieci. Rodzice coraz częściej wytycają sprawy szkołom, w których nauczyciele biją dzieci. Jednak sytuacja nie zmienia się dopóki w świadomości nauczycieli stosowanie przemocy pozostanie jedynym słusznym i najlepszym środkiem dyscyplinowania. Zresztą szkoły tutaj wymagają od swoich uczniów zachowania wielu zasad — na przykład dzieci, które nie mają mundurków lub mają za długie włosy nie mogą wejść do szkoły. Jednak niezależnie od tego jak dzieci traktuje się w tutejszych szkołach, wszystkie bez wyjątku cieszą się z tego, że mogą się uczyć.

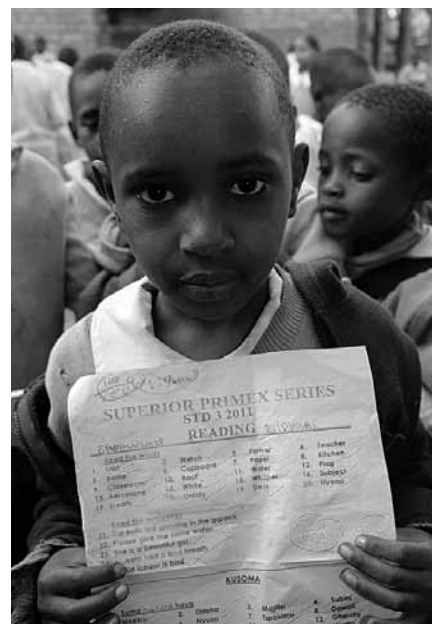
Ciekawym, z pedagogicznego punktu widzenia, jest test kwalifikujący dziecko do pierwszej klasy szkoły podstawowej, który stosuje się w naszej szkole. Bardzo często zdarza się, że dziecko nie ma żadnego dokumentu określającego jego wiek, a i rodzice nie pamiętają kiedy się urodziło, dlatego czasem stosuje się test sprawdzający czy dziecko może już iść do klasy pierwszej, czy jest jeszcze za małe. Kto wyciągając jedną rękę nad głowę potrafi osiągnąć ucha po przeciwnej stronie głowy osiągnął wiek szkolny i może iść do klasy pierwszej, komu się to nie uda, niestety musi zostać w klasie przedszkolnej i poczekać, aż urosną mu ręce.

Nauka w szkole podstawowej w Kenii trwa osiem lat. Każdy rok szkolny dzieli się na trzy semestry, z których każdy kończy się egzaminem sprawdzającym wiedzę, po każdym semestrze dzieci mają kilka tygodni wakacji. Egzaminy zdają nie tylko dzieci ze szkoły podstawowej, ale również te z klas przygotowujących do rozpoczęcia edukacji,

w Polsce znane jako zerówki. Egzaminy najmłodszych dzieci polegają na przykład na dokładnym pomalowaniu żyrafy czy słonia.

Największym problemem w wielu szkołach jest brak podstawowego wyposażenia — ławek, krzeseł oraz brak pomocy dydaktycznych. Z reguły tablice z pomocami są wykonywane własnoręcznie przez nauczycieli lub samych uczniów. Poza tym dzieci nie mają własnych książek, a te które mają często są stare i jest ich niewystarczająco, przy jednej uczy się kilkoro dzieci. Są szkoły na sawannie, gdzie dzieci uczą się od rana, w południe idą do domu, ponieważ jest za gorąco na naukę i wracają do szkoły po południu pozostając tam do późnego wieczora. Szkoły te są bardzo ubogie a szanse dzieci, uczących się w nich, na skończenie dobrej szkoły średniej czy wyższej uczelni są znikome. Przede wszystkim poziom kształcenia w niektórych szkołach jest bardzo niski. Nawet bardzo zdolni uczniowie nie mają szans na rozwijanie talentu i zdobywanie wiedzy ucząc się ze starych książek, bez pomocy dydaktycznych. Często nie przerabia się całego materiału albo przerabia pobieżnie, w dużej mierze zależy to od podejścia nauczyciela, któremu nie zawsze zależy na tym, aby przekazać uczniom wiedzę. Szkoła mimo wszystko jest jedynym miejscem, w którym dzieci dostaje szanse rozwoju. Bowiem fatalne warunki w domach, brak prądu i wody, brak środków na jedzenie nie sprzyjają nauce. Na wiele dzieci po przyjściu ze szkoły czekają kolejne obowiązki domowe, takie jak przyniesienie wody czy pokarmu dla zwierząt. Nie mają czasu ani warunków, aby rozwijać swoje zdolności. Dzieci z tych niewielkich szkół zdają te same egzaminy, które zdają ich rówieśnicy z elitarnych szkół w Nairobi, tym samym już na starcie mają ograniczone szanse na zdobycie lepszego wykształcenia. Nawet jeśli uda im się świetnie zdać egzaminy, bardzo często nie mają pieniędzy, aby uczyć się dalej, gdyż opłaty za szkołę średnią są bardzo wysokie, nie wspominając już o opłatach za studia. Zresztą większość problemów z ukończeniem szkoły wiąże się z brakiem pieniędzy. W Kenii są szkoły prywatne, za które trzeba płacić oraz szkoły państwowe, które teoretycznie są bezpłatne. W praktyce jednak, aby dziecko mogło uczęszczać do szkoły państwowej rodzice są zobowiązani zakupić mu mundurki, buty oraz opłacić wszystkie egzaminy. Obowiązek ten często przerasta możliwości finansowe rodziców i dzieci nie chodzą do szkoły. Wiele dzieci nie chodzi do szkoły, ponieważ musi zajmować się swoim młodszym rodzeństwem, podczas gdy rodzice idą szukać pracy. Czasem starsze rodzeństwo jest jedynym opiekunem młodszego i zastępuje mu rodziców. Często dzieci same chodzą do pracy, aby zarobić na jedzenie dla siebie i swojej rodziny.

Trudno porównywać sytuację dzieci z Laare do sytuacji dzieci w Polsce — jest to wręcz niemożliwe. Obserwując warunki w ja-

Immaculate Ntinyari
z zaliczonym testem egzaminacyjnym

kich żyją dzieci, widząc jak wygląda szkoła, w której się uczą, patrząc na to jak szybko dorastają, można im tylko współczuć. Jednak spędzając z nimi czas i żyjąc w ich rzeczywistości dostrzega się wartość małych rzeczy i uczy się przyjmować życie takie, jakie jest.

Monika Grzelak, Klaudia Zielińska

Od redakcji

Autorki przez trzy miesiące mieszkały w Laare, gdzie jako wolontariuszki odwiedziły dzieci objęte projektem „Wirigiro”. Artykuł napisany został wyłącznie na podstawie ich własnych doświadczeń, obserwacji oraz rozmów z misjonarzami pracującymi w Laare i okolicach. Klaudia Zielińska pochodzi z Otwocka, studentka trzeciego roku pedagogiki resocjalizacyjnej i międzykulturowej na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, wolontariuszka od lat — pracowała między innymi w Domu Samotnej Matki „Nazaret” w Otwocku, rok temu również jako wolontariuszka spędziła miesiąc na Ukrainie pracując z dziećmi ulicy. Monika Grzelak pochodzi z Włocławka, absolwentka socjologii na UMK w Toruniu (studia licencjackie) oraz pedagogiki specjalnej na Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (studia magisterskie), wolontariuszka od lat, współpracuje z Fundacją „Dobrze, że Jesteś” zajmującą się wolontariatem na oddziałach hematologicznych i onkologicznych.

Misja w Laare, którą kieruje Siostra Alicja z Polski prowadzi program pn. „Adopcja duchowa na odległość dzieci z Laare”. Ponad 250 dzieci jest już objętych tym programem. Dziecko ma opiekuna z Polski, który adoptując je zapewnia mu naukę, wyżywienie, ubranie, leczenie. Koszt utrzymania to tylko 50 zł miesięcznie. Każdy może zostać rodzicem adopcyjnym — osoby indywidualne, rodziny, klasy szkolne, stowarzyszenia itp. Zainteresowanych zapraszamy na stronę WWW.czynmydobro.pl

Dekalog

Smucą mnie twoje
milczące dłonie

złożone do modlitwy
schowane w kieszeniach
zastygłe na kolanach

dziesięć obcych palców
pulsujących
na krawędzi
słów

szorstkich jak
dekalog

Wiersz cynamonowy

Mój Faust
zabierał mnie na lody
w szklance herbaty
parzyliśmy wiersze
do dziś
pachną cynamonem

Wiersz dla Ciebie

Ugniotłam dla ciebie wiersz
z razowego ciasta

ziarnem słonecznika
przyprawiłam

poczęstuję cię nim
kiedy przyjdiesz

zjemy po kawałku

może z masłem?

ty nie lubisz masła
to nic

zjemy z miodem
albo z dżemem malinowym

chcesz
wypiekę z niego grahamki

zabierzesz je do domu
kiedy przyjdiesz...

Poeci tylko

Poeci nie tylko piszą wiersze
stoją w kolejkach
po miłość
pampersy
i wódkę

zaklinają szczęście w deszcz
a pogodę w słowa

odmawiają pacierz
i zgody
na przeciętność

przelewają wosk i tży
na dobrą wróżbę
i puszczają wianki

czasem tylko nerwy im puszczają
wtedy
ani miłość
ani wódka

nawet wiersz

MAŁGORZATA PIETRZAK

Urodziła się w 1970 r. w Lubrańcu. Poetka, prozaik, krytyk literacki. Współredaktor kwartalnika literackiego „Obok” oraz powiatowej gazety internetowej. We Włocławku, pod auspicjami NKL, wydała następujące zbiory wierszy: *Serce pełne deszczu* (2001), *Wiosna spełnionych marzeń* (2002), *Nim siebie odnajdę* (2002), *Między ziemią a niebem* (2003), *Świat taki piękny* (2004), *Zbieram rosę z traw kujawskich* (2005) i *Pieśni kujawskich drzew i pól* (2008). W „Bibliotece Tematu” Związku Literatów wydała zbiór wierszy *Wstęga Möbiusa* (Bydgoszcz 2008). Stypendystka Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2010 r., za stypendium wydała tomik poezji *Listy do Fausta* 2010 r.

Wielokrotnie publikowała w prasie literackiej regionalnej i ogólnopolskiej, a także w almanachach poezji pokonkursowej. Laureatka kilkudziesięciu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów literackich i poetyckich. Członek Związku Literatów Polskich Oddział Warszawa, a także Stowarzyszenia Autorów Polskich Oddział Płock.

Małgorzata Pietrzak jest studentką pedagogiki WSHE (specjalność resocjalizacja).

Szkice do pejzażu artystycznego, literackiego Kujaw i ziemi dobrzyńskiej

X seminarium uczniowskie o dobrzyńskiej i kujawskiej małej ojczyźnie

3 czerwca 2011 r. w auditorium Collegium Novum odbyło się X (jubileuszowe!) seminarium z cyklu: „Kreowanie tożsamości lokalnej na Kujawach i ziemi dobrzyńskiej”, pt. „Szkice do pejzażu artystycznego, literackiego Kujaw i ziemi dobrzyńskiej”, zorganizowane przez dr. Adama Wróbla — kierownika Studium Języka Polskiego i Kultury.

Licznych gości i uczestników seminarium serdecznie powitał dr Adam Wróbel a następnie głos zabrał prorektor dr Marek Stefański. Uczniowie dobrzyńskich i kujawskich szkół zaprezentowali referaty, nierzadko połączone z odpowiednimi prezentacjami multimedialnymi.

Organizatorzy i przybyli goście już po raz dziesiąty przekonali się dobitnie, że edukacja regionalna prowadzona z ogromnym zaangażowaniem właśnie w naszej WSHE przynosi rezultaty także i w postaci dociekliwych i z taką młodzieńczą naukową pasją prowadzonych badań. Ciągłe podkreślamy, że to także początek drogi prowadzącej do edukacji europejskiej (a może i globalnej), pozwalającej na utrzymanie równowagi między poczuciem dumy ze swych dobrzyńskich i kujawskich korzeni a poczuciem przynależności do Europy i świata. Uczniowie już wiedzą doskonale, że trzeba oczywiście być Europejczykiem, ale właśnie stąd: znad Wisły, znad Mienia, z Włocławka, z Lipna, z królewskiego przeciw Kowala.

Musimy przyznać i należy od razu wyraźnie podkreślić, że wszystkie referaty były doskonałe pod względem merytorycznym, nierzadko przecież odkrywały nieznanne dotychczas wydarzenia i osiągnięcia z historii i kultury tak bliskiego, najbliższego regionu; stąd oczywiście dostrzegalna pasja badawcza.

Już same tematy miały nierzadko postać wprost poetycką, zawierały zresztą fragmenty wierszy, a i treści zostały też przyobleczone w szaty, formy wprost literackie, najczęściej były to atrakcyjne prezentacje multimedialne oraz recytacje wielu, wielu wierszy Krystyny Chojnickiej. Przybyli uczniowie włocławskich, kujawskich, dobrzyńskich szkół, a gimnazjaliści z odległego Karnkowa przyjechali specjalnym autokarem z inicjatywy nauczyciela mgr. Krzysztofa Markiewicza. Jakże miło było obserwować ogromne zainteresowanie wystąpieniami oraz wyłożonymi publikacjami przez klasę II b LO z Zespołu Szkół Katolickich im. Ks. Jana Długosza we Włocławku, która przybyła z nauczycielką mgr Angeliką Szumińską.

Na szczególną uwagę zasługuje udział bohaterów tychże ciekawych prezentacji: poetki Krystyny Chojnickiej, która z wdziękiem oraz nieskrywanym przejęciem opowiadała o swojej twórczości, o jej etycznych walorach oraz imperatywach filozofii życiowej. Tradycyjnie już przybyła duża grupa z Towarzystwa Miłośników Ziemi Dobrzyńskiej z Lipna z nieocenionym, niezawodnym Tadeuszem Chojnickim.

dr Adam Wróbel

Dyktando Włocławskie

4 czerwca w ramach II Festiwalu Nauki i Przedsiębiorczości w naszej WSHE odbyło się kolejne Dyktando Włocławskie pod Honorowym Patronatem Prezydenta Włocławka Andrzeja Pałuckiego. Dyktando cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, a trzy najlepsze osoby otrzymały bardzo atrakcyjne nagrody ufundowane przez Prezydenta Włocławka i JM Rektora WSHE prof. dr. hab. Stanisława Kunikowskiego. Zwyciężył Bartosz Gorzechowski – uczeń Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Wielgiem, drugie miejsce zajął dr Marek Wojtkowski, poseł na Sejm, trzecie miejsce Przemysław Martynowski z Telewizji „Kujawy”. Dr Marek Wojtkowski przekazał swoją cenną nagrodę na cele charytatywne.

dr Adam Wróbel

Konkurs recytatorski

Po raz dziewiąty w Zespole Szkół w Karnkowie odbył się Dobrzyńsko-Kujawski Konkurs Recytatorski. Ponownie organizatorami było karnkowskie gimnazjum oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie, których wsparło Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej, Starostwo w Toruniu, Urząd Miasta we Włocławku, Urząd Gminy w Lipnie, a także Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku. Poziom recytacji gimnazjalistów, jak również reprezentantów szkół ponadgimnazjalnych, stał na wysokim poziomie. Jury, któremu przewodniczył dr Adam Wróbel postanowiło przyznać nagrody równorzędne. Pierwsze miejsce *ex aequo* wśród gimnazjalistów zajęli: Patryk Pawlak – Krojczyn, Lidia Ostrowska – Chrostkowo, Jakub Kopyciński – Gimnazjum Prywatne w Lipnie; drugie: Angelika Chalińska – Tłuchowo, Natalia Siedlecka – Karnkowo, Damian Lewandowski – GP w Lipnie, Jagoda Boniecka – Chrostkowo, Kinga Kapica – Stawki; trzecie: Katarzyna Matuszewska – Chrostkowo, Adrianna Raszkievicz – Krojczyn, Aneta Wiśniewska – Chalin, Anna Kwiatkowska – Grupa Literacka Radziejów, Aneta Kopaczyk – Stawki. Z kolei wśród reprezentantów szkół ponadgimnazjalnych bezkonkurencyjny był Jakub Szejnwald z IV LO im. K.K. Baczyńskiego z Włocławka. Drugie miejsce *ex aequo* zajęły: Katarzyna Malec – II LO im. M. Kopernika we Włocławku, Marta Kaniwska IV LO we Włocławku i Karolina Rosiewicz II LO we Włocławku, a trzecie: Józef Nowakowski – ZSC KR w Kowalu. Uczestników konkursu odwiedził Stanisław Kunikowski, rektor WSHE we Włocławku, który podziękował za interpretacje poezji oraz prozy regionalnej. Organizatorzy zachęcali młodzież do udziału w 10. jubileuszowym konkursie za rok.

Krzysztof Markiewicz

WIECZÓR BAŁKAŃSKI

Dla wszystkich uczestników II Festiwalu Nauki i Przedsiębiorczości w sobotę 4 czerwca WSHE przygotowała chwilę wytchnienia. W sali Auditorium Maximum WSHE odbyła się impreza towarzysząca II Festiwalowi — Wieczór Bałkański.

W programie nie zabrakło bałkańskiej muzyki, opowieści o kulturze, obyczajowości i kuchni z tamtego regionu. Podczas Wieczoru wystąpił zespół „Bałkany Śpiewają” oraz goście przebywający w WSHE w ramach LLP Erasmus: prof. Vasil Draganov z Bułgarii, Ralitsa Ralcheva również z Bułgarii, Irena Vuković-Kwiatkowska z Czarnogóry i Emir Mutapčić z Bośni.

POROZMAWIAJ Z „ŻYWA KSIĄŻKA” I POKONAJ SWOJE UPRZEDZENIA

W dniu 21 października 2010 r. w Bibliotece Głównej odbyła się impreza pt. „Żywa Biblioteka”. Pomysł pochodzi z Danii, gdzie po raz pierwszy została zorganizowana w 2000 r. w miejscowości Roskilde podczas międzynarodowego festiwalu muzycznego. Grupa młodych ludzi spontanicznie zorganizowała bibliotekę, w której można było „wypożyczyć” na krótką rozmowę człowieka, który na co dzień spotyka się z dyskryminacją. W Polsce „Żywa Biblioteka” organizowana jest od 2007 r. i jest nowo rozwijającym się projektem. Do listopada 2008 r. tego typu akcje zostały zorganizowane w takich miastach, jak: Warszawa, Wrocław, Kraków, Bydgoszcz. W kolejnych latach „ŻB” gościła w: Opolu, Rzeszowie Rudzie Śląskiej, Toruniu, Poznaniu, Grudziądzu. W 2010 r. odbyła się między innymi w Zielonej Górze, Gdańsku, Poznaniu i we Wrocławiu.

W naszym mieście tego typu impreza została zorganizowana po raz pierwszy. „Żywą Bibliotekę” otworzył wykład dr. Michała Bilewicza z Centrum Badań nad Uprzedzeniami Uniwersytetu Warszawskiego. W czytelnicy

Biblioteki Głównej WSHE przez sześć godzin można było rozmawiać w cztery osoby z osobami, które nie są tolerowane przez większość społeczeństwa z różnych przyczyn. Dyskryminacja ta często wynika z powodu wyglądu, wyznania, odmienności seksualnej, wieku itp. Wypożyczyć „Żywą Książkę” mógł każdy, bez znaczenia był wiek, wykształcenie, pochodzenie, poglądy polityczne. Celem imprezy było udostępnienie „książek” jak największemu gronu osób. Naszą „Żywą Bibliotekę” odwiedziło ponad sto osób. Przeważnie była to młodzież z wrocławskich szkół średnich. Odwiedzające osoby miały do dyspozycji ciekawy „księgozbiór”. Mogli porozmawiać między innymi z: osobą pochodzenia afrykańskiego, lesbijką, osobą z zaburzeniem psychicznym, osobą biseksualną, gejem, osobą niewierzącą, osobą transseksualną, oraz z osobą z piercingiem. Podczas „czytania” czytelnicy mogli zapoznać się z wieloma ciekawymi historiami napisanymi przez samo życie. Wydarzenie to z całą pewnością przyczyniło się do obalenia pewnych stereotypów. Z rozmów

z młodzieżą, która nas odwiedziła podczas tej akcji wynikało, że przychodząc na taką rozmowę byli często stremowani, nieśmiali i pełni obaw. Całe napięcie i stres miały po kilku minutach rozmowy. „Książki” okazały się bardzo otwartymi osobami, chętnie prowadziły rozmowę, nawet na trudne tematy. W opinii „czytelników” takie imprezy są bardzo ciekawe i bardzo skuteczne promują tolerancję i różnorodność. Wiele osób wyrażało chęć uczestnictwa w kolejnej edycji. Zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania. „Książki” były również miło zaskoczone ilością rozmówców. Można sądzić, że obie strony zostały usatysfakcjonowane przebiegiem imprezy. Myślę, że organizatorzy mogą uznać akcję za udaną i bardzo dobrze odebraną przez wrocławską młodzież.

Wrocławską „Żywą Bibliotekę” przygotowały wspólnie: Stowarzyszenie „Pracownia Różnorodności” z Torunia, klub „Krytyki Politycznej” z Wrocławia oraz Biblioteka Główna WSHE.

Urszula Przysiałowska

WARSZTATY PSYCHOLOGICZNE W BIBLIOTECE WSHE

W czytelni Biblioteki Głównej WSHE we Włocławku 8 kwietnia 2011 r. odbyły się kolejne warsztaty psychologiczne pt. „Asertywność — sztuka konstruktywnej komunikacji”. Zorganizowano je we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną we Włocławku. Poprowadziła je mgr Elżbieta Sobczak-Nęcka, psycholog z tejże poradni. Uczestnikami spotkania byli uczniowie wraz z nauczycielami z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Choceniu. Zajęcia odbyły się z użyciem metod aktywizujących. Ich celem było szkolenie umiejętności konstruktywnego komunikowania się z innymi i radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Młodzież bardzo aktywnie i z wielkim zaangażowaniem uczestniczyła w tym przedsięwzięciu. Po spotkaniu organizatorzy i prowadząca usłyszeli bardzo miłe słowa podziękowania za pomysły i zaoferowaną profesjonalną pomoc w tej właśnie formie. Inicjatywa jest o tyle trafiona, że to już drugie warsztaty w ostatnim roku, w których chętnie biorą udział szkoły z terenu naszego powiatu. Młodzież spoza ośrodków wielkomijskich ma okazję do uczenia się, pod fachowym okiem profesjonalistów, wypracowywania skutecznych sposobów radzenia sobie we współczesnym świecie.

Barbara Ziółkowska

Spotkanie autorskie z JAROSŁAWEM WOJCIECHOWSKIM

2 czerwca 2011 r. odbyło się w czytelni Biblioteki WSHE spotkanie autorskie z pisarzem Jarosławem Wojciechowskim pt. „Droga twórcza pisarza”. Była to impreza kulturalna towarzysząca „II Festiwalowi Nauki i Przedsiębiorczości”. Wzięła w niej udział młodzież z I klasy liceum o profilu humanistycznym z Zespołu Szkół nr 5 przy ul. Toruńskiej we Włocławku i inne zaproszone osoby.

Pisarz przybliżył czytelnikom tematykę twórczości poprzez zaprezentowanie autorskich fragmentów wybranych utworów. Zapoznał słuchaczy z procesem tworzenia przez niego literatury.

Wojciechowski jest pisarzem, który nie zgadza się na zło otaczającego świata i otwarcie o tym mówi w swoich utworach. Wartością najważniejszą jest dla niego człowiek, jego prawo do szczęścia i godnego życia. Piętnuje hipokryzję i kult pieniądza. W twórczości swojej widzi i broni ludzi uczciwych i wrażliwych, spychanych często przez układy na margines. Tematyka twórczości pobudziła emocje, młodzież żywo reagowała w trakcie odtwarzania fragmentów utworów jak też w trakcie dyskusji, która się wywiązała w ich kontekście. Dyskutowano także o wartościach we współczesnym świecie i sposobach ich realizacji między innymi poprzez literaturę. Pisarz chętnie opowiadał o swoim życiu i jego wpływie na twórczość.

Barbara Szulczewska

Wzruszający spektakl

PAMIĘTAM DROGĘ KRZYŻA

W okolicy Świąt Wielkanocnych — 24 marca 2011 r. zagościli w Bibliotece Głównej aktorzy amatorzy z przedstawieniem, które na długo pozostanie w pamięci widzów. Bohaterowie tego wydarzenia to pełni ekspresji, przejęci swoimi rolami, niepełnosprawni umysłowo członkowie zespołu artystycznego „Radość” z Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi k. Wielgiego. Pod okiem swojej terapeutki Katarzyny Nawarskiej, przygotowali niemal półgodzinny spektakl. Zastosowano w nim minimum rekwizytów, za to wzmocniono znaczenie ruchu i gestu. Podkład słowno-muzyczny wprowadził widza w tematykę drogi krzyżowej prezentując charakterystyczne dla niej sceny-stacje. Podobną drogę przeszedł w swoim życiu każdy z mieszkańców Domu Pomocy Społecznej. W przedstawieniu poka-

zali elementy tej wędrówki — upadki, upokorzenia, cierpienie, a na końcu wybawienie, kiedy to inni ludzie spróbowali im pomóc i zrozumieć. Celem tego spektaklu było nawiązanie jak najbliższej więzi emocjonalnej aktorów z widzami. Udało się to znakomicie. Końcowe sceny wycisnęły łzy z oczu wielu osób. Na pożegnanie aktorzy ściskali ręce widzom i odczuwało się wzajemną serdeczność. Przedstawienie miało jeszcze jedną funkcję do spełnienia: przełamanie barier między osobami zdrowymi i tymi dotkniętymi niepełnosprawnością. Wszyscy mamy prawo do szczęścia, a jak bardzo potrafią cieszyć się z rzeczy małych osoby naznaczone przez los, mieliśmy okazję się przekonać.

Katarzyna Gradzik

O Błogosławionym Janie Pawle II

Jan Paweł II — papież słowiański
utwierdzał nas,
wiodąc do skarbów winnicy Pańskiej
i źródłu łask.

Swoim Rodakom siał zbawcze słowa
„Niech Zstąpi Duch”,
aż zapragnęły Boga miłować
zastępy sług.

Choć los człowieka ciągłym zmaganiem
dobra ze złem,
to moc duchową niosło wołanie
„Nie lękaj się”.
Był niestrudzonym pasterzem owiec,
po wszystkie dni;
drogę do Pana wyznaczał słowem
i krzyżem swym.

Czekał na młodych — przy barce swojej,
by płynąć wraz;
troską ogarniał ich niepokoje
w ten złudny czas.
Wyszedł na głębię by serca towić
na morzach dusz;
czynem otwierał drzwi Chrystusowi,
Który jest tuż.

Żarem modlitwy słabnących wspierał,
stąd za nim szli;
niesiona prawda jak złoto szczerza,
bez śladu rdzy.
Hymn o miłości głosił, bo ona
łaskawa jest;
mocą nadziei trudy pokonał,
Cierpienia też.

Santo Subito — pragnął lud Boży,
tak kochał go;
wiatr ogrom żalu na księdze złożył,
zamknąwszy ją.
A kiedy odszedł do domu Ojca,
świat otarł tży;
On dawał miłość, co nie ma końca,
bo w sercu tkwi.

„Bieg ukończyłeś, wiary ustrzegłeś”,
Bóg o tym wie;
Przed Twą świętością kolana zegnę,
Bo wspierasz mnie.

Adam Żwirbla

Wiersz wydrukowano w Katolickim Tygodniku
„Niedziela” (w części „Głos z Torunia”), nr 32
z dnia 7 sierpnia 2011 r.

WYDAWNICTWA WSHE

Nauki pedagogiczne w perspektywie społeczeństwa wiedzy i pracy
tom I pod redakcją Zygmunta Wiatrowskiego, Ireneusza Pyrzyka
tom II pod redakcją Zygmunta Wiatrowskiego, Iwony Mandrzejewskiej-
-Smół, Andrzeja Aftańskiego
ISBN 978-83-60150-59-7, Włocławek 2010, B5, t. I s. 357, t. II s. 354

Publikacja zawiera artykuły, które były prezentowane na czterech sesjach plenarnych oraz w trzech sekcjach problemowych podczas konferencji, w której uczestniczyło ponad 70 osób — znakomitą większość stanowili profesorowie.

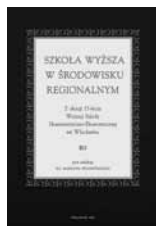
W tomie I zgromadzono opracowania w trzech częściach: „Społeczeństwo — różne wersje nazewnictwa i formuły strukturalne”, „Wiedza i praca — kluczowe pojęcia współczesności”, „Kulturowe i cywilizacyjne aspekty społeczeństwa wiedzy i pracy”.

W tomie II — dwie części: „Wiedza i praca — w codzienności współczesnego człowieka, obywatela i pracownika”, „Pedagogiczne i cywilizacyjne wyznaczniki w dążeniu do społeczeństwa wiedzy i pracy”. Wydawcy przedstawili dorobek naukowy konferencji w postaci dwutomowej publikacji o charakterze problemowym z tendencją do ujęcia monograficznego.

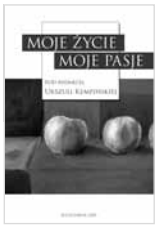
„Zeszyty Naukowe WSHE”, tom XXXI, Nauki Ekonomiczne
Wybrane problemy ekonomii
redaktor naukowy tomu Henryk Stępień
ISSN 1507-7403, Włocławek 2010, format B5. s. 206

Tematyka tomu, mimo że jest bardzo różnorodna, mieści się w obszarze zainteresowań badawczych kierunku ekonomia. Poruszone zostały w nim kwestie makroekonomiczne, dotyczące opieki socjalnej państwa na przykładzie rozwiązań strukturalnych Bułgarii; trzy artykuły prezentują bardzo specjalistyczną ocenę narzędzi stosowanych w analizie ekonomicznej przedsiębiorstwa; zagadnienia ze sfery bankowości nowych państw Unii Europejskiej, następnie opracowanie z pogranicza ekonomii i ekologii, kolejne dwa odnoszą się do problematyki samorządu terytorialnego.

Szkoła wyższa w środowisku regionalnym.
Z okazji 15-lecia Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku
pod redakcją ks. Mariana Włosińskiego
ISBN 978-83-61609-14-8, Włocławek 2011, format B5, stron 198

W 2010 r. minęło 15 lat funkcjonowania WSHE we Włocławku. Z okazji jubileuszu przygotowano publikację monograficzną, w której zaprezentowano wielostronne starania i przedsięwzięcia zmierzające do powołania uczelni oraz upamiętniające jej piętnastoletnią działalność — jest także podsumowaniem dotychczasowych osiągnięć włocławskiej Alma Mater. Materiały w publikacji są podzielone na trzy części. W pierwszej, okolicznościowej opisano początki uczelni, rolę założyciela (WTN) w jej utworzeniu, znaczenie obu placówek w życiu naukowym miasta, także współczesność szkoły wyższej o dominującym nastawieniu regionalnym. Część druga jubileuszowego opracowania ma charakter problemowy i sytuacyjny. Autorzy ukazali główne kierunki działalności dydaktyczno-naukowej — ich rozwój, aktualny stan i perspektywy. Opracowania problemowe akcentują nade wszystko osiągnięcia uczelni i jej wpływ na kształt życia środowiskowego i regionalnego. Część kolejna, ilustracyjna prezentuje życie WSHE w okresie minionych piętnastu lat.

Moje życie — moje pasje

pod redakcją Urszuli Kempieńskiej

ISBN 978-83-61609-15-5, Włocławek 2011, format B5, stron 166

W publikacji zaprezentowano 15 prac studentek pedagogiki działających w Kole Naukowym Pedagogów „Persona” Wydziału Nauk Pedagogicznych WSHE, którego opiekunem jest dr Urszula Kempieńska. Materiały ujęto w dwóch częściach: w pierwszej o charakterze naukowo-badawczym — kilka z nich zostało opracowanych na podstawie badań zrealizowanych w miejscu pracy, kolejne są wynikami własnych przemyśleń na wybrany temat; w drugiej części przedstawiono artykuły mające wymiar refleksyjno-poradnikowy, w którym autorki napisały o swoim życiu, swoich pasjach. Powodem napisania wszystkich prac były osobiste pasje, zainteresowania, a napisanie artykułu było dla autorek debiutem.

Gospodarka i finanse gmin w Polsce. Wybrane zagadnienia

pod redakcją Marka Stefańskiego i Henryka Stępnia

ISBN 978-83-61609-16-2, Włocławek 2011, format B5, stron 176

Książka składa się z artykułów przygotowanych przez 12 autorów, którzy podjęli się trudnego zadania — napisania opracowań pokazujących najważniejsze problemy związane z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego. Prezentuje obowiązujące, czy też przyszłe regulacje prawne mające decydujący wpływ na sytuację finansową gmin. Opublikowana praca może być adresowana do szerokiego kręgu odbiorców, których interesują zagadnienia związane z gospodarką i finansami gmin w Polsce. Może być wykorzystywana przez pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów kierunków ekonomicznych i administracji oraz członków wspólnot gminnych i ich władz. Może stanowić także przyczynek do dalszych badań nad samorządem gminnym.

„Zeszyty Naukowe WSHE”, tom XXXII, Nauki Pedagogiczne

Kwestie społeczne w pedagogice specjalnej

redaktor naukowy tomu Teresa Sołtysiak

ISSN 1507-7403, Włocławek 2011, format B5, s. 155

Kolejny tom Zeszytów z dziedziny nauki pedagogicznej poświęcony jest kwestiom społecznym w pedagogice specjalnej. Celem opublikowanego tomu jest podkreślenie, że w centrum programów badawczych pedagogiki specjalnej jest człowiek potrzebujący wsparcia i pomocy w przekraczaniu różnorodnych barier blokujących jego wzrastanie i uczestnictwo w życiu wspólnoty społecznej. Tom rozpoczyna artykuł ks. M. Włosińskiego „Edukacja filozoficzna dla rozwoju człowieka”. Harmonizuje on z treścią kolejnych opracowań i stanowi niejako dla nich fundament. Autorzy kolejnych opracowań zauważają: zagrożenia, proces kształcenia i wychowania. Istotne są osobowe i społeczne wyznaczniki współczesnego wychowania, co zostało zauważone w opracowaniach poszczególnych autorów.

Księga Pamiątkowa wydana przez Wyższą Szkołę Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku z okazji 60-lecia pracy nauczycielskiej i 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej Profesora Zygmunta Wiatrowskiego

pod redakcją Stanisława Kunikowskiego

ISBN 978-83-61609-18-6, Włocławek 2011, format B5, s. 310

Profesor Zygmunt Wiatrowski od 40 lat związany jest ze szkolnictwem wyższym, a w szczególności z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Bydgoszczy, obecnie Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego. Począwszy od 2000 r. związany jest z Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku, w której od 2009 r. jest dyrektorem Instytutu Pedagogiki. Jest cenionym autorytetem, wybitnym naukowcem i uznanym, przede wszystkim przez studentów, nauczycielem akademickim. Szczególnego charakteru naukowego i badawczego nabrały organizowane w Ciechocinku przez Profesora cykliczne konferencje ogólnopolskie z udziałem naukowców z zagranicy. Podjęta przez WSHE inicjatywa wydania drukiem Księgi Pamiątkowej poświęconej Profesorowi Zygmuntowi Wiatrowskiemu jest swoistym podziękowaniem i hołdem składanym osobie, która 60 lat nieprzerwanie aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, zawodowym, naukowym i badawczym. Na publikację składają się: część autobiograficzna, wspomnienia i akcenty okolicznościowe przyjaciół, pisma i noty oficjalne ze strony władz różnego szczebla, wyróżnienia okolicznościowe, część ilustracyjna aktywności naukowo-dydaktycznej i filatelistycznej Jubilata.

Andrzej Potoczek, Ireneusz Pyrzyk

Administracja i zarządzanie, tom 1, Perspektywa społeczna i organizacyjna

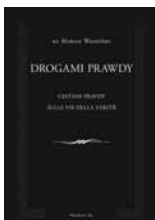
ISBN 978-83-61609-20-9, Włocławek 2011, format B5, s. 202

Publikacja odnosi się do ważnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem współczesnej administracji. Wskazuje na różnorodność zadań oraz obszarów jej aktywności w wymiarze prawno-organizacyjnym i społecznym. Prezentowane przez autorów podejście do omawianych zagadnień wskazuje na postrzeganie administracji jako systematycznie zmieniającego się systemu pod wpływem dynamicznego otoczenia. Autorzy wskazują na niezwykle ważną funkcję administracji, jaką jest zarządzanie. Ze szczególną uwagą odnoszą się do społecznych aspektów funkcjonowania administracji.

Łukasz Marciniak
Między fundamentalizmem a terroryzmem islamskim
ISBN 978-83-61609-21-6, Włocławek 2011, format B5, s. 92

Publikacja stanowi próbę usystematyzowania dotychczasowej wiedzy na temat rysu historycznego i rozwoju ruchów fundamentalistycznych, szczególnie w aspekcie wpływu na zmieniające się warunki bezpieczeństwa regionalnego i światowego. Autor porusza kwestie dotyczące przeszłych i współczesnych form konfliktów na tle ideologicznym, jednocześnie porównując je. Przystępnie przedstawione zagadnienia ujęto w trzech rozdziałach: Początki i rozwój myśli fundamentalistycznej w państwach muzułmańskich. Na drodze do terroryzmu; Terroryzm jako narzędzie walki w konflikcie izraelsko-palestyńskim; Terroryzm międzynarodowy — Al-Kaida oraz wojna z terroryzmem.

Ks. Marian Włosiński
Drogami Prawdy
ISBN 978-83-61609-12-4, Włocławek 2011, format B5, s. 172

W przedstawionych zagadnieniach Autor wskazuje na istotę nauki z zakresu etyki wychowawczej i przeżywanych przez środowisko akademickie problemów. Z szerokiej, międzynarodowej wiedzy przedmiotu, jakim jest etyka wychowawcza, umiejętnie przeszczepia na grunt Polski jej dorobek. Praca składa się z rozdziałów poświęconych kolejno najistotniejszym elementom tworzącym podstawy etyki. Publikacja przekazuje szeroką wiedzę etyczną w aspekcie uniwersalnym i stanowi zbiór wygłoszonych wykładów otwartych.

Pedagogia afirmacji człowieka jako osoby
pod redakcją ks. Mariana Włosińskiego
ISBN 978-83-61609-13-1, Włocławek 2011, format B5, s. 274

Tematyka publikacji zgodnie podkreśla, że aktualnie świat chce rozumieć to, co stanowi pedagogika religii w ogólnym ujęciu jako „Pedagogia afirmacji człowieka jako osoby”. Składa się na nią 16 artykułów autorów z Polski, Słowacji i Włoch. Treść poszczególnych opracowań prowadzi do odczytania na nowo zadań pedagogii afirmacji człowieka jako osoby. Publikacja przybliża tę istotną rolę i zadania oraz mocno podkreśla, że strzeżenie i realizowanie wartości wprowadza ład i utwierdza porządek wiedzy w człowieku, który ją spełnia; utwierdza także porządek w tej dziedzinie życia, w której dane wartości się konstytuują. Autorzy opracowań dają temu wyraz i potwierdzenie.

Pedagogika religii w kontekście edukacyjnym
pod redakcją ks. Mariana Włosińskiego
ISBN 978-83-61609-17-9, Włocławek 2011, format B5, s. 253

Pedagogika religii jako dyscyplina naukowa ukształtowała się i rozwinęła na początku ubiegłego stulecia, prowadzone są badania teoretyczno-praktyczne, w tym z zakresu empirycznej i porównawczej pedagogiki religii. Najczęściej przez pedagogikę religii rozumie się dziś dyscyplinę naukową, usytuowaną na pograniczu pedagogiki i teologii. Pedagogika religii jest teorią procesu religijnego nauczania i wychowania, zorientowaną na praktykę życia chrześcijańskiego; wypracowuje podstawy i zasady edukacji religijnej człowieka żyjącego w konkretnych uwarunkowaniach cywilizacyjnych, kulturowych; bada edukacyjny potencjał różnych postaci religii i formułuje teorie kształcenia (nauczania i wychowania) religijnego oraz socjalizacji religijnej, dokonujących się we wspólnocie religijnej (Kościele), rodzinie, szkole i społeczeństwie. Autorzy opracowań (z Polski i Słowacji) prezentowanej publikacji zasygnalizowali szerokie spektrum pedagogiki religii.

Dorota Wojciechowska

WŁOCŁAWEK W OBIEKTYWIE

EURIPIDES A TSIASIADISA
Z KOZANI UNIVERSITY,
GRECIA

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku

8 kierunków studiów
26 specjalności
35 studiów podyplomowych

studia licencjackie, inżynierskie,
magisterskie i podyplomowe

ADMINISTRACJA

- Fundusze strukturalne w UE w działalności samorządu terytorialnego
- Administracja publiczna
- Administracja bezpieczeństwa publicznego
- Obrót i zarządzanie nieruchomościami
- Administracja gospodarcza

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

- Chemiczne zagrożenia środowiska

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

- Zarządzanie kryzysowe w administracji

EKONOMIA

- Finanse przedsiębiorstw i rachunkowość
- Zastosowanie informatyki w biznesie
- Ekonomika i zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem
- Planowanie finansowe i rachunkowość budżetowa
- Zarządzanie projektem
- Ubezpieczenia gospodarcze
- Ubezpieczenia społeczne w działalności gospodarczej
- Pozyskiwanie i zarządzanie funduszami Unii Europejskiej

PEDAGOGIKA

- Edukacja dla bezpieczeństwa (z uprawnieniami nauczycielskimi)
- Edukacja dla bezpieczeństwa z wychowaniem fizycznym (nauczycielska)
- Edukacja ustawiczna dorosłych
- Logopedia
- Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
- Pedagogika przedszkolna z elementami terapii dziecka
- Pedagogika rewalidacyjna z elementami poradnictwa rehabilitacyjnego
- Pedagogika wczesnoszkolna z pedagogiką przedszkolną
- Poradnictwo i doradztwo zawodowe
- Resocjalizacja

PIELĘGNIARSTWO

PRACA SOCJALNA

- **WYCHOWANIE FIZYCZNE** z gimnastyką korekcyjno-kompensacyjną i odnową biologiczną
- Nauczycielska